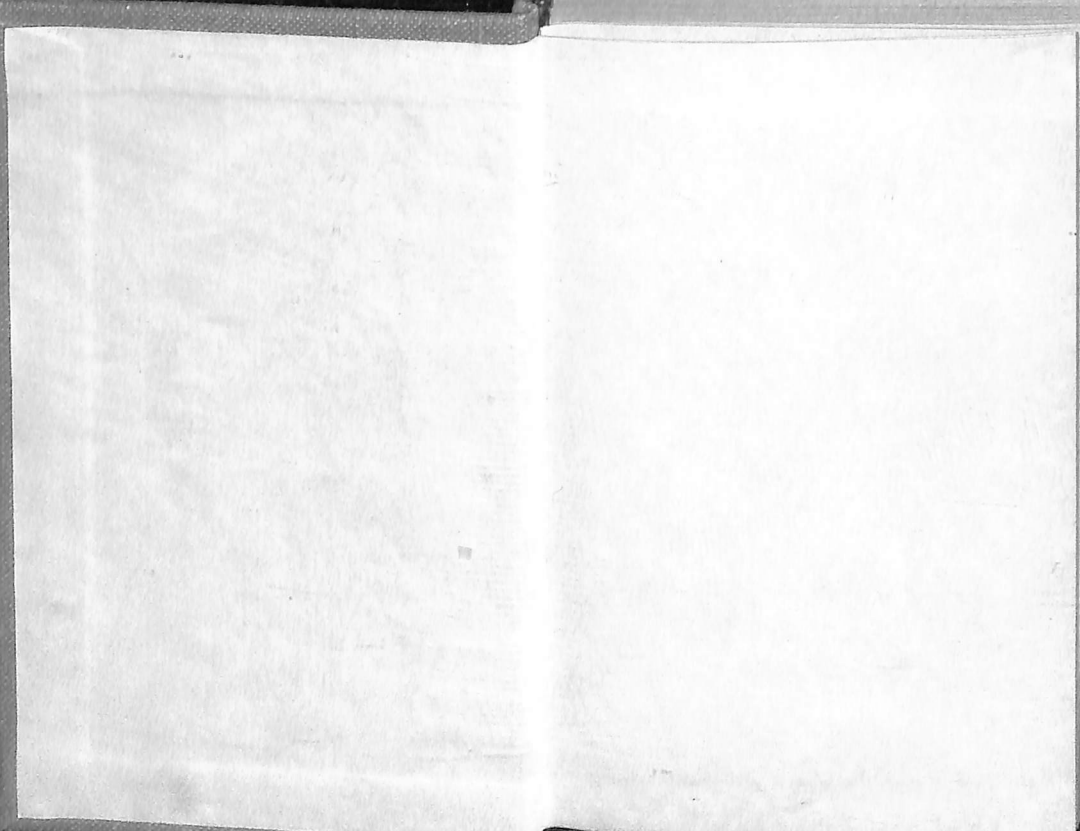

КНІВ
1974

УКРАЇНСЬКІ

ПІСНІ

ПРО КОХАННЯ

СТРУНИ СЕРЦЯ

Видавництво художньої
літератури «Дніпро»

783(C2)
C87

C $\frac{70500-017}{M205(04)-74}$ 26--74

НАРОДНІ ПІСНІ

ТИХО, ТИХО ДУНАЙ ВОДУ НЕСЕ

Тихо, тихо Дунай воду несе,
А ще тихше дівка косу чеше.

Вона чеше та й на Дунай несе:
«Пливи, косо, тихо за водою!

Пливи, косо, тихо за водою,
А я піду услід за тобою!

Припливемо к зеленому лугу,
Скажу тобі всю свою притугу».

В темнім лузі явір зелененький,
Під явором коник вороненький.

Під явором коник вороненький,
На конику козак молоденький.

Сидить собі, на скрипочку грає,
Струна струні стиха промовляє:

«Нема краю тихому Дунаю,
Нема вину вдовиному сину.

Нема вину вдовиному сину,
Що звів з ума молоду дівчину».

КОЗАК ОД'ЇЗДЖАС, ДІВЧИНОНЬКА ПЛАЧЕ

Козак од'їжджас,
Дівчинонька плаче:
«Куди їдеш, козаче?
Козаче-соболю,
Візьми мене із собою
На Вкраїну далеку!»

«Дівчинонько мила,
Що ж будеш робити
На Вкраїні далекій?»
«Буду хустки прати,
Зеленого жита жати
На Вкраїні далекій!»

«Дівчинонько мила,
Що ж будеш ти їсти
На Вкраїні далекій?»
«Сухарі з водою,
Аби, серце, з тобою
На Вкраїні далекій!»

«Дівчинонько мила,
Де ж будеш ти спати
На Україні далекій?»
«В степу під вербою,
Аби, серце, з тобою
На Україні далекій!»

ОЙ У ПОЛІ ВІТЕР ВІЄ

Ой у полі вітер віє,
А жито половіє,
А козак дівчину
та й вірненько любить,
А зайнять не посміє.

Ой тим її не займає,
А що сватати має,
Ой тим же він, ой,
та й не горнеться,
А що слави боїться.

Сидить голуб на черешні,
А голубка на вишні.
Ой скажи, ой скажи,
серце-дівчино,
А що в тебе на мислі.

ОЙ У ПОЛІ ЖИТО

Ой у полі жито
Копитами збито,
Під білою березою
Козаченька вбито.

Ой убито, вбито,
Затягнуто в жито,
Червоною китайкою
Личенько накрито.

Ой як вийшла мила,
Голубонька сива,
Як підняла китасчку,
Та й заголосила.

Ой вийшла другая,
Та й вже не така,
Як підняла китасчку,
Та й поцілувала.

Ой як вийшла третя
З-під білої хати:
«Було б тобі, вражий сину,
Нас трьох не кохати!»

ТЕЧЕ РІЧКА НЕВЕЛИЧКА

Тече річка невеличка
З вишневого саду...
Кличе козак дівчиноньку
Собі на пораду.
Гей-гей, гей-гей, гей-гей, гей-гей!
Кличе козак дівчиноньку
Собі на пораду.

«Порадь мене, дівчинонько,
Як рідная мати,
А чи мені женитися,
А чи тебе ждати?
Гей-гей, гей-гей, гей-гей, гей-гей!
А чи мені женитися,
А чи тебе ждати?»

«Ой я тебе, козаченьку,
І раджу, й не раджу:
Я з тобою вечір стою,
На іншого важу.
Гей-гей, гей-гей, гей-гей, гей-гей!
Я з тобою вечір стою,
На іншого важу!»

«Бодай тебе, дівчинонько,
З твосою радою:
Я до тебе з щирим серцем,
А ти з неправдою!
Гей-гей, гей-гей, гей-гей, гей-гей!
Я до тебе з щирим серцем,
А ти з неправдою!

Бодай же ти, дівчинонько,
Тоді заміж вийшла,
Як у млині на камені
Пшениченька зійшла!
Гей-гей, гей-гей, гей-гей, гей-гей!
Як у млині на камені
Пшениченька зійшла!»

«Бодай же ти, козаченьку,
Тоді оженився,
Як у лісі при дорозі
Сухий дуб розвився!
Гей-гей, гей-гей, гей-гей, гей-гей!
Як у лісі при дорозі
Сухий дуб розвився!»

Ой у млині на камені
Пшениченька зійшла...

Ще молода дівчинонька,
А вже заміж вийшла.
Гей-гей, гей-гей, гей-гей, гей-гей!
Ще молода дівчинонька,
А вже заміж вийшла.

Ой у лісі при дорозі
Сухий дуб розвився...
Козак старий, літа пройшли,
А ще не женився.
Гей-гей, гей-гей, гей-гей, гей-гей!
Козак старий, літа пройшли,
А ще не женився.

В КІНЦІ ГРЕБЛІ ШУМЛЯТЬ ВЕРБИ

В кінці греблі шумлять верби,
Що я насадила...
Нема того козаченька,
Що я полюбила.

Ой немає козаченька —
Поїхав за Десну;
Рости, рости, дівчинонько,
На другу весну!

Росла, росла дівчинонька
Та й на порі стала;
Ждала, ждала козаченька
Та й плакати стала.

Ой не плачте, карі очі,—
Така ваша доля:
Полюбила козаченька,
При місяці стоя!

Зелененькі огірочки,
Жовтенькі цвіточки...
Нема мого миленького,
Плачуть карі очки!

ПРИЇХАЛИ ТРИ КОЗАКИ

Приїхали три козаки,
Та всі три однакі.
Питаються: «Марусенька
У которій хаті?»

Один стоїть край віконця,
Другий коня в'яже,
Третій стоїть під дверима,
«Добрий вечір,— каже.—

Добрий вечір, стара мати,
Дай води напиться.
Пусти дочку на вулицю,
Ой хоч подивиться!»

«Стоїть вода у ставочку,
Коли хоч,— напийся.
Сидить дочка край віконця,
Коли хоч,— дивися!»

«Непогожа в ставу вода —
Піду до криниці.
Незвичайна дочка твоя —
Піду до вдовиці!

У вдовиці дві світлиці,
Ще й третя кімната.
А в дівчини одна хата,
Та й та не прибрата.

У вдовиці дві світлиці,
Гарні вечорниці,
Стоять чари заправлені
В горшку на полиці».

ДОЩИК, ДОЩИК

Дощик, дощик
Крапас дрібненько...
Я ж думала, я ж думала —
Запорожець, ненько!

Коли б знала, коли б знала,
Відкіль виглядати,
То б найняла, заставила
Стежку промітати.

Аж він іде, аж він іде,
Ступас дрібненько,—
То ж то милий, то ж то любий.
Дивітеся, ненько!

Дощик, дощик,
Аж із стріхи капотить...
Розсердився мій миленький,
Аж ногами тупотить.

Розсердився, розгнівився
Мій милий на мене,
А як гляне — серце в'яне
І в його, і в мене!

У вдовиці дві світлиці,
Ще й третя кімната.
А в дівчини одна хата,
Та й та не прибрата.

У вдовиці дві світлиці,
Гарні вечорниці,
Стоять чари заправлені
В горшку на полиці».

ДОЩИК, ДОЩИК

Дощик, дощик
Крапас дрібненько...
Я ж думала, я ж думала —
Запорожець, ненько!

Коли б знала, коли б знала,
Відкіль виглядати,
То б найняла, заставила
Стежку промітати.

Аж він іде, аж він іде,
Ступас дрібненько, —
То ж то милий, то ж то любий,
Дивітеся, ненько!

Дощик, дощик,
Аж із стріхи капотить...
Розсердився мій миленький,
Аж ногами тупотить.

Розсердився, розгнівився
Мій милий на мене,
А як гляне — серце в'яне
І в його, і в мене!

ОЙ У ПОЛІ ТРИ КРИНИЧЕНЬКИ

Ой у полі три криниченьки,
Любив козак три дівчиноньки:
Чорнявую та білявую,
Третю руду та поганую.

«Що чорнявую від душі люблю,
З білявою залицяюся,
А з рудою, препоганою,
Піду, мабуть, розпрощаюся!»

Не всі ж тії та й сади цвітуть,
Що весною розвиваються!
Не всі ж тії та й вінчаються,
Що любляться та кохаються!

Половина тих садів цвіте,
Половина обсипається.
Одна пара та й вінчається,
А другая розлучається.

«Чи я ж тобі та й не казала,
Як стояли під світлицею:
«Не їдь, не їдь та у Крим по сіль,
Бо застанеш молодичею!»

«Любив я тебе дівчиною,
Любитиму молодичею,
Довго, довго та й буду ждати,
Покіль станеш удовицею!»

ПЛИВЕ ЧОВЕН

Пливе човен, води повен,
Та все хлоп-хлоп-хлоп-хлоп!

3

Іде козак до дівчини
Та все тюп-тюп-тюп-тюп!

3

Пливе човен, води повен,
Та й накритий листом.

3

Не хвалися, дівчинонько,
Червоним намистом,

3

Бо прийдеться-доведеться
Намисто збувати,

3

Молодому козакові
Тютюн купувати!

3

Пливе човен, води повен,
Та й накрився лубом,

3

Ой не хвастай, козаченьку,
Кучерявим чубом,

3

Бо прийдеться-доведеться
Під аршин ставати,

3

Молодого козаченька
В військо віддавати!

3

ОЙ ТИ, ДІВЧИНО
ГОРДА ТА ПИШНА

«Ой ти, дівчино
Горда та пишна,
Чом ти до мене
Звечора не вийшла?»

} 2

Чи не була дома,
Чи куди ходила,
Чи кого другого,
Серце, полюбила?»

} 2

«Ой як я маю
До тебе ходити?
Кругом живуть воріженьки,
Будуть нас судити!»

} 2

«Ой нехай судять
Да на своє лихо!
Ми з тобою, моє серце,
Любімося тихо.

} 2

Ой нехай судять,
Да як розуміють;

Прийде тая годинонька,
Що всі поніміють!

} 2

Росла калина
Близько озера;
Чогось моя миленькая
Смутна, невесела».

} 2

«Ой як же, милий,
Веселою бути?
Полюбила козаченька —
Одбивають люди».

} 2

ОЙ НЕ ШУМИ, ЛУЖЕ

«Ой не шуми, луже,
Зелений байраче!..
Не плач, не журися,
Молодий козаче!»

«Не сам же я плачу,
Плачуть карі очі,
Що нема спокою
Ані вдень, ні вночі.

Сусіди близькії —
Вороги тяжкії:
Не дають ходити,
Дівчину любити.

Я ж буду ходити
І буду любити,
Ще й до себе візьму,
Буду з нею жити!

Як умру я, мила,
А ти будеш жива,
Чи згадасш, мила,
Де моя могила?

А моя могила
Край синього моря,
Де була між нами
Тихая розмова!

Зійдеш на могилу,
То не сумуй дуже —
Спогадають люди,
Що любивсь дуже!

Зійдеш на могилу —
Не труси землею,
Бо сага вважасш,
Як тяжко під нею!

Ой тим воно тяжко —
Любилися важко,
Тим воно тяженько —
Любились вірненько!»

ОЙ НА ГОРУ КОЗАК ВОДУ НОСИТЬ

Ой на гору козак воду носить,
Дівчинонька козаченька просить:
«Козаченьку, мій собою,
Візьми мене із собою,
Помандрую я з тобою!»

Не сама ж я по садочку ходила,
Миленького за рученьку водила,
Цілувала-милувала,
До серденька пригортала:
Я ж думала, що він буде мій!

А мій милий та й на гору на круту,
А я його оченьками проведу,
Оченьками каренькими,
Брівоньками рівненькими,
Слізоньками дрібненькими.

«Козаченьку, ти, сухотонько моя,
Кажуть люди, що не буду я твоя!
Кажуть люди, сама бачу,
Не раз, не два на день плачу:
Я ж думала, що ти будеш мій!»

ОЙ ПІДУ Я НА ДОЛИНУ...

Ой піду я на долину,
Подивлюся на калину...
Долина широка,
Калина висока,
Аж додолу гілля гнеться...

А під тою калиною
Стояв козак з дівчиною.
Дівчинонька плаче,
Сльози проливає,
Свою долю проклинає...

«Ой якби я була знала,
Не йшла заміж та гуляла,
У рідного батька,
У рідної неньки,
Як маківка, розцвітала...

А тепер я мушу знати:
Пізно лягти, рано встати...»
Пізненько лягала,
Раненько вставала,
Свою долю проклинала...

ОЙ НА ГОРУ КОЗАК ВОДУ НОСИТЬ

Ой на гору козак воду носить,
Дівчинонька козаченька просить:
«Козаченьку, мій собою,
Візьми мене із собою,
Помандрую я з тобою!»

Не сама ж я по садочку ходила,
Миленького за рученьку водила,
Цілувала-милувала,
До серденька пригортала:
Я ж думала, що він буде мій!

А мій милий та й на гору на круту,
А я його оченьками проведу,
Оченьками каренькими,
Брівоньками рівненькими,
Слізоньками дрібненькими.

«Козаченьку, ти, сухотонько моя,
Кажуть люди, що не буду я твоя!
Кажуть люди, сама бачу,
Не раз, не два на день плачу:
Я ж думала, що ти будеш мій!»

ОЙ ПІДУ Я НА ДОЛИНУ...

Ой піду я на долину,
Подивлюся на калину...
Долина широка,
Калина висока,
Аж додолу гілля гнеться...

А під тою калиною
Стояв козак з дівчиною.
Дівчинонька плаче,
Сльози проливає,
Свою долю проклинає...

«Ой якби я була знала,
Не йшла заміж та гуляла,
У рідного батька,
У рідної неньки,
Як маківка, розцвітала...

А тепер я мушу знати:
Пізно лягти, рано встати...»
Пізненько лягала,
Раненько вставала,
Свою долю проклинала...

Ой піду я на долину,
Подивлюся на калину...
Долина широка,
Калина висока,
Аж додолу гілля гнеться...

ПО ТОЙ БІК ГОРА

По той бік гора,
По цей бік друга,
Поміж тими крутими горами
Сходила зоря.

Ой то ж не зоря —
Дівчина моя
З новенькими та відерцями
По водицю йшла.

«Дівчино моя,
Напій же коня
З рубленої нової кринички,
З повного відра!»

«Козаченьку мій,
Коли б я твоя,
Взяла б коня за шовковий повід
Та й напоїла!»

«Дівчино моя,
Чом заміж не йшла?»
«Бідна була, по наймах служила,
Пари не знайшла!»

«Дівчино моя,
Сідай на коня,
Та поїдем у чистеє поле
До мого двора!

А в мого двора
Нема ні кола,
Тільки стоїть куц калини,
Та й та не цвіла.

Калино моя,
Чом ти не цвіла?»
«Зима люта та й цвіт оббила,
Тим я не цвіла!»

ЧОМ ДУБ НЕ ЗЕЛЕНИЙ

Чом дуб не зелений?
Бо туча прибила...
Козак не веселий,
Бо лиха година.

«Ой як мені, мати,
Веселому бути?
Любив дівчиноньку,
Та й узiali люди.

Любив дівчиноньку,
Та й узiali люди,
Мені, молодому,
Пароньки не буде!

Тільки ж мені й пари,
Що оченьки карі,
Тільки й до любові,
Що чорнії брови.

Чорні брови маю,
Та й не оженюся,
Піду до річеньки —
З жалю утоплюся!»

«Не топись, козаче,
Бо душу загубиш!
Ходім повінчаймось,
Коли вірно любиш!»

ПОЛОВИНА САДУ ЦВІТЕ

Половина саду цвіте,
Половина в'яне...
Перше ходив, вірно любив,
Тепер не загляне.

Перше ходив, вірно любив,
Тепер не загляне,
Через мос подвір'ячко
Сивим конем грає,

На зеленім барвіночку
Коня поласас,
З мурової криниченьки
Коня напуває.

З мурової криниченьки
Коня напуває,
А на мене, молодую,
Скоса поглядає.

«Годі, годі, козаченьку,
Скоса поглядати,
Ходи сидиш коло мене —
Щось маю сказати!

«Не топись, козаче,
Бо душу загубиш!
Ходім повинчаймось,
Коли вірно любиш!»

ПОЛОВИНА САДУ ЦВІТЕ

Половина саду цвіте,
Половина в'яне...
Перше ходив, вірно любив,
Тепер не загляне.

Перше ходив, вірно любив,
Тепер не загляне,
Через моє подвір'ячко
Сивим конем грає,

На зеленім барвіночку
Коня попасас,
З мурової криниченьки
Коня напуває.

З мурової криниченьки
Коня напуває,
А на мене, молодую,
Скоса поглядає.

«Годі, годі, козаченьку,
Скоса поглядати,
Ходи сядеш коло мене —
Щось маю сказати!

Ходи сядеш коло мене —
Щось маю сказати:
Через тяжкі воріженьки
Мусиш покидати!»

«Тече річка невеличка,
Скочу — перескочу,
Таки візьму чорнявую,
Бо я її хочу!»

КОПАВ, КОПАВ КРИНИЧЕНЬКУ

Копав, копав криниченьку
Неділеньку-дві...
Любив козак дівчиноньку
Людям — не собі!

П р и с п і в:

Ой жаль-жаль
Мені буде:
Візьмуть її люди,
Візьмуть її люди —
Моя не буде!
Ой жаль-жаль!

А вже з тої криниченьки
Орли воду п'ють...
А вже мою дівчиноньку
До шлюбу ведуть.

П р и с п і в.

Один веде за рученьку,
Другий — за рукав,
Третій стоїть, гірко плаче:
Любив, та не взяв!

П р и с п і в.

І ШУМИТЬ, І ГУДЕ

І шумить, і гуде,
Дрібний дощик іде.
Ой хто ж мене, молодую,
Та й додому одведе. } 2

Обізвався козак
На солодкім меду:
«Гуляй, гуляй, дівчинонько,
Я й додому одведу». } 2

«Не веди ж ти мене,
Не прошу я тебе,
Бо лихого мужа маю,
Буде бити мене». } 2

СТЕЛИСЯ, БАРВІНКУ

«Стелися, барвінку, низенько,
Присунься, козаче, бли...
близенько,

Ой мати, мати, мати, мати,
Час мене, час мене заміж дати.

Віддай мене за такого,

Що не має вуса,

Він на мене за...

Він на мене заморгас,

А я засміюся.

Ще, ще, ще, ще, ще ближче,
Присунься ще ближче. } 2

Стелися, барвінку, ще нижче,
Присунься, козаче, ще бли...

ще ближче,

Ой мати, мати, мати, мати,
Час мене, час мене заміж дати».

«Ой ти, доню, чорнобрива,
Ой ти доню, уродлива,

Моя доню, ой...
Доню, доню, жаль
Мені за тобою.
Ще, ще, ще, ще, ще ближче,
Присунься ще ближче».

} 2

ОЙ ЧОГО ТИ, ДУБЕ

«Ой чого ти, дубе,
На яр похилився?
Ой чого, козаче,
Не спиш, зажурився?»

«Гей, мене чарують
Зорі серед ночі.
Не дають заснути
Серцю карі очі.

Гей, лети, мій коню,
Степом і ярами,
Розбий мою тугу
В бою з ворогами».

Моя доню, ой...

Доню, доню, жаль

Мені за тобою.

Ще, ще, ще, ще, ще ближче, } 2

Присунься ще ближче».

ОЙ ЧОГО ТИ, ДУБЕ

«Ой чого ти, дубе,
На яр похилився?
Ой чого, козаче,
Не спиш, зажурився?»

«Гей, мене чарують
Зорі серед ночі.
Не дають заснути
Серцю карі очі.

Гей, лети, мій коню,
Степом і ярами,
Розбий мою тугу
В бою з ворогами».

КОЛО МЛИНА КРЕМЕНИНА

Коло млина кременина
Зацвіла калина,
Захотіла в саду спати
Молода дівчина.

Спати вона захотіла
Поміж яблуньками,
Мала вона розмовоньку
З трьома козаками.

«Вари, мати, вечеряти:
Я йду в сад гуляти.
Як запіють перші півні,
Я вернусь до хати».

Піють півні, піють другі,
А курка сокоче,
Кличе мати вечеряти,
А дочка не хоче:

«Ой вечерий, моя мамцю,
Що ти наварила,
Бо вже мені, молоденькій,
Вечеря не мила».

Ішли хлопці попід гаєм,
Підківками крешуть,
А дівчині молоденькій
Русу косу чешуть.

Ішли хлопці попід гаєм,
Почали співати,
А дівчині жалко стало —
Почала плакати.

ОЙ НЕ ХОДИ, ГРИЦЮ

Ой не ходи, Грицю,

та й на вечорниці,
Бо на вечорницях дівки чарівниці!
Котра дівчина чорні брови має, }
То та дівчина усі чари знає. } 2

У неділю рано зіллячко копала,
А у понеділок переполоскала,
Прийшов вівторок — зіллячко
варила, }
А в середу рано Гриця отруїла. } 2

Як прийшов четвер —
та вже Гриць помер,
Прийшла п'ятниця —
поховали Гриця.

А в суботу рано мати дочку била: }
«Нащо ти, дочко, Гриця отруїла?» } 2

«Ой мамо, мамо, Гриць жалю не має.
Нащо ж Гриць, мамо, разом
двох кохас!

Нехай він не буде ні їй, ні мені,
Нехай достанеться Гриць
сирій землі! } 2

Оце тобі, Грицю, я так ізробила,
Що через тебе мене мати била!
Оце ж тобі, Грицю,
за тее заплата — }
Із чорних дощок дубовая хата! » } 2

СПАТЬ МЕНІ НЕ ХОЧЕТЬСЯ

Спать мені не хочеться,
І сон мене не бере,
Та нікому пригорнути
Молодої мене.
Нехай мене той голубить,
А хто мене вірно любить;
Нехай мене пригортає,
Хто кохання в серці має.
Ох, ох, ох, ох,
Хто кохання в серці має. } 2

Із-під хмизу на піч лізу,
Аж луна по хаті йде,
А хто мене вірно любить,
Той на печі знайде.
Я на піч, а він за мною,—
Укриюся з головою:
«Відчепися, препоганий,
Цілуватись незугарний.
Ох, ох, ох, ох,
Цілуватись незугарний». } 2

Жар, мати, капустицю,
Жар, мати, буряки,
Жаль мені покидати
Чорноморських козаків.
Пусти ж мене, моя мати,
На вулицю погуляти,
На вулицю погуляти,
Коли хочеш зияти мати.
Ох, ох, ох, ох,
Коли хочеш зияти мати. } 2

ОЙ ДІВЧИНО, ШУМИТЬ ГАЙ

«Ой дівчино, шумить гай,
Кого любиш,— забувай, забувай.
Ой дівчино, шумить гай,
Кого любиш,— забувай!»

«Нехай шумить, ще й гуде,
Кого люблю,— мій буде, мій буде.
Нехай шумить, ще й гуде,
Кого люблю,— мій буде!»

«Ой дівчино, серце мос,
Чи підеш ти за мене, за мене?
Ой дівчино, серце мос,
Чи підеш ти за мене?»

«Не піду я за тебе:
Нема хати у тебе, у тебе.
Не піду я за тебе:
Нема хати у тебе».

«Підем, серце, в чужую,
Поки свою збудую, збудую.
Підем, серце, в чужую,
Поки свою збудую».

«Постав хату з лободи,
А в чужую не веді, не веді.
Постав хату з лободи,
А в чужую не веді.

Чужа хата така,
Як свекруха лихая, лихая.
Чужа хата така,
Як свекруха лихая.

Хоч не лас, так бурчить,
А все ж вона не мовчить, не мовчить.
Хоч не лас, так бурчить,
А все ж вона не мовчить».

ОЙ ДІВЧИНО, ШУМИТЬ ГАЙ

«Ой дівчино, шумить гай,
Кого любиш,— забувай, забувай.
Ой дівчино, шумить гай,
Кого любиш,— забувай!»

«Нехай шумить, ще й гуде,
Кого люблю,— мій буде, мій буде.
Нехай шумить, ще й гуде,
Кого люблю,— мій буде!»

«Ой дівчино, серце моє,
Чи підеш ти за мене, за мене?
Ой дівчино, серце моє,
Чи підеш ти за мене?»

«Не піду я за тебе:
Нема хати у тебе, у тебе.
Не піду я за тебе:
Нема хати у тебе».

«Підем, серце, в чужую,
Поки свою збудую, збудую.
Підем, серце, в чужую,
Поки свою збудую».

«Постав хату з лободи,
А в чужую не веди, не веди.
Постав хату з лободи,
А в чужую не веди.

Чужа хата така,
Як свекруха лихая, лихая.
Чужа хата така,
Як свекруха лихая.

Хоч не лас, так бурчить,
А все ж вона не мовчить, не мовчить.
Хоч не лас, так бурчить,
А все ж вона не мовчить».

ВЗЯВ БИ Я БАНДУРУ

Взяв би я бандуру
Та й заграв, що знав,
Через ту дівчину
Бандуристом став.

А все через очі,
Коли б я їх мав,
За ті карі очі
Душу я б віддав.

Марусино, серце,
Пожалій мене:
Візьми моє серце,
Дай мені своє.

Де Крим за горами,
Де сонечко сяє,
Там моя голубка
З жалю завмирає.

Взяв би я бандуру
Та й заграв, що знав.
Через тії очі
Бандуристом став.

ОЙ ТИ, ДІВЧИНО ЗАРУЧЕНАЯ

«Ой ти, дівчино зарученая,
Чого ти ходиш засмученая?»
«Ой як я маю весела бути,
Кого я люблю, тяжко забути».

«Ой ти, дівчино, чорнії очі,
І вдень ся журиш, і не спиш вночі».
«Чорнії очі принаду дали,
Душу і тіло враз з життям взяли».

«Ой ти, дівчино, мислями блудиш!
Сама не знаєш, кого ти любиш!»
«Ой знаю, знаю, кого кохаю,
Тільки не знаю, з ким жити маю».

ОЙ НЕ СВІТИ, МІСЯЧЕНЬКУ

Ой не світи, місяченьку,
Не світи нікому,
Тільки світи миленькому,
Як іде додому!

Світи йому ранесенько
Та й розганяй хмари,
А як же він іншу має,
То зайді за хмари!

Світив місяць, світив ясний
Та й зайшов за тини;
А я, бідна, гірко плачу —
Зрадив мене милий!

ОДНА ГОРА ВИСОКАЯ

Одна гора високая,
А другая низька...
Одна мила далекая,
А другая близька.

У цісі, близенької,
Воли та корови,
А в тісі, далекої,
Та чорнії брови.

У цісі, близенької,
Воли поздыхають,
А в тісі, далекої,
Брівки не злиниють.

У цісі, близенької,
Рушник на кілочку,
А в тісі, далекої,
Брови на шпурочку.

Ой я цюю, близенькою,
Людям подарую,
А до тої, далекої,
Пішки помандрую!

ОЙ ЗІЙДИ, ЗІЙДИ,
ЯСЕН МІСЯЦЮ

«Ой зійди, зійди,
Ясен місяцю,
Як млиновес коло!..
Ой вийди, вийди,
Серце-дівчино,
Та промов до мене слово!»

«Ой і рада б я
Та виходити
І з тобою говорити,
Так судять-гудять
Вражії люди,
Хотять же нас розлучити!

Ой не бий, мати,
І не лай, мати,
Та не роби каліченьки.
Зав'яжи очі
Темної ночі
Та веді до річеньки!

А як приведеш
Та до річеньки,
Розв'яжи карі очі:
Нехай глину я
Та подивлюся,
З світом білим попрощаюся!

Ой світе ясний,
Світе прекрасний,
Як на тобі тяжко жити,
Ой іще тяжче
Молодесенькій,
Не нажившись, умирати!»

ОЙ ХМЕЛЮ Ж МІЙ, ХМЕЛЮ

«Ой хмелю ж мій, хмелю,
Хмелю зелененький,
Де ж ти, хмелю, зиму зимував,
Що й не розвивався?»

«Зимував я зиму,
Зимував я другу,
Зимував я в лузі на калині,
Та й не розвивався!..»

«Ой сину ж мій, сину,
Сину молоденький,
Де ж ти, сину, нічку почував,
Що й не роззувався?»

«Ночував я нічку,
Ночував я другу,
Ночував я у тої вдовиці,
Що сватати буду!»

«Ой сину ж мій, сину,
Ти моя дитино,
Не женися на тій удовиці,
Бо щастя не буде!

Бо вдовине серце —
Як осіннє сонце:
Воно світить, світить, та не гріє,
Все холодом віє.

А дівоче серце —
Як весняне сонце:
Ой хоч воно та й хмарисеньке,
А все теплесеньке!»

ЯКБИ МЕНІ НЕ ТИНОЧКИ

Якби мені не тиночки
Та й не перелази,
Ходив би я до дівчини
По чотири рази.

Якби мені не тиночки
Та й не перетинки,
Ходив би я до дівчини
Та й щовечоринки.

Галю, серце, рибко моя,
Що мені казати?
Хотів би я тебе одну
Цілий вік кохати.

ПОСАДИЛА ОГІРОЧКИ

Посадила огірочки
Близько над водою,
Поливала огірочки
Дрібною сльозою.

Ростить, ростить, огірочки,
В чотири листочки!..
Не бачила миленького
Аж три вечорочки!

На четвертий побачила,
Як череду гнала,
Не сказала «добривечір»,
Бо мати стояла.

Летить орел сизокрилий
Та й летючи криче:
«Перекажи дівчиноньці,
Що за мною плаче!

Нехай вона та й не плаче,
Бо я не журюся;
Нехай вона заміж іде,
А я ожениюся!»

«Бодай тебе та й женила
Лихая година.
Ізв'язала мені руки
Малая дитина!»

У СУСІДА ХАТА БІЛА

У сусіда хата біла,
У сусіда жінка мила,
А у мене ні хатинки,
Нема щастя, нема жінки.

Є у мене сусідонька —
Люба, мила дівчинонька,
Та не знаю, що робить,
Бо боюсь туди ходить.

Сідлай, хлопче, вороного,
А собі бери другого,
Та поїдем погуляєм,
У сусіда побуваєм!

«Будь здорова, сусідонько,
Люба, мила дівчинонько,
Ой яка ж ти гарнесьонька,
Як сніжочок, білесенька!»

«Годі, годі жартувати,
Ось іде і стара мати!»
«Ой здорова будь, матусю,
Я приїхав по Ганнусю!»

Ой здорова будь, матусю,
Я приїхав по Ганнусю,
Хочу бути тобі ріднею,
Ти будь пенькою мосю!»

НА ГОРОДІ ВЕРБА РЯСНА

На городі верба рясна, 2
Там стояла дівка красна.

Хороша та вродлива, 2
Її доля нещаслива.

Її доля нещаслива — 2
Нема того, що любила.

Нема його та й не буде — 2
Розрали вражі люди.

Розрали-розеудили, 2
Щоб ми в парі не ходили.

А ми в парі ходять будем, 2
Як любивсь, так і будем!

КОЛО МЛИНА, КОЛО БРОДУ

Коло млина, коло броду,
Коло млина, коло броду,
Два голуби пили воду.

Вони пили, вуркотіли,
Вони пили, вуркотіли,
Ізнялися, полетіли.

Ізнялися, полинули,
Ізнялися, полинули,
Крилочками стрепенули.

Крилочками стрепенули,
Крилочками стрепенули,
Про кохання спом'янули.

Тому горе, що кохає,
Тому горе, що кохає,—
З стрепен ніжок не виймає!

ТЕЧЕ ВОДА КАЛАМУТНА

Тече вода каламутна.
«Мила моя, чого-сь смутна?»
«Я не смутна, лем сердита,
Бо я сночі була бита. } 2

Була мене мати сночі
За Йванкові чорні очі.
Ще й казала, буде бити,
Щоб Івана не любити. } 2

Мамко моя, зроб ми дашто,
За Іванком дуже тяжко.
Мені мати ворожила —
Взяла тичку та й набила. } 2

Мамко моя солоденька,
І ти була молоденька.
Ти ходила так за няньком,
Як я тепер за Іванком. } 2

Тобі було легко, мати,
Між своїми вибирати.
Ти вийшла за мого нянька —
Я люблю чужого Йванка. } 2

А я Івана так люблю,
Де зйдуся — там цілую.
Ой Іване, серце моє,
Нема таких, як ми двоє.

} 2

Тече вода коло млина,
Мамко моя, я не винна,
Бо ми такі паровані,
Як горнятка мальовані».

} 2

ВІВЦІ, МОЇ ВІВЦІ...

Вівці, мої вівці,
Вівці та отари,
Хто ж вас буде пасти,
Як мене не стане? Гей, гей!
Ду-ду-ду-ду-ду-ду-ду-ду,
Як мене не стане, гей!

Гей, пасіться, вівці,
Де високі гори,
Я піду до Ксені,
Де чорнії брови, гей, гей!
Ду-ду-ду-ду-ду-ду-ду-ду,
Де чорнії брови, гей!

Сама Ксеня виїшла,
Файна моя чічка,
Просидів я з нею
До темної нічки, гей, гей!
Ду-ду-ду-ду-ду-ду-ду-ду,
До темної нічки, гей!

ОЙ ЗА ГАЄМ, ГАЄМ

Ой за гаєм, гаєм,
Гаєм зелененьким,
Там орала дівчинонька
Воликом чорненьким.

Орала, орала,
Не вміла гукати,
Та й найняла козаченька
На скрипочку грати.

Козаченько грас,
Бровами моргає...
Вража ж його матір знає,
На що він моргає.

Чи на мої волі,
Гей, чи на корови,
Чи на моє біле личко,
Чи на чорні брови?

Воли та корови
Усі поздихають,
Біле личко, чорні брови
Повік не злиняють!

ЗЕЛЕНАЯ ЛІЩИНОНЬКО

«Зеленая ліщинонько,
Чом не гориш, та все куришся?
Гей, молодая та дівчинонько,
Чого плачеш, чого журишся?»
«Ой коли б я була суха,
То б горіла, не курилася,
Гей, коли б знала, що за ним
я буду,
Не плакала б, не журилася!

Ой у броду беру воду,—
На тім боці мої карі очі:
Там козаченько коня напуває
Та на цей бік поглядає».
«Коли б мені новий човник
Та нове ще й веселечко —
Сів би, поїхав на той бережечок,
Де дівчина, моє сердечко».
«Нащо тобі новий човник
І нове та веселечко?
Глянь, подивися здалеку на мене,
Козаченьку, моє сердечко!»

ОЙ НЕ СВИТИ, МІСЯЧЕНЬКУ

«Ой не світи, місяченьку,
Ще й ясна зоря.
Прийди, прийди, мій миленький,
Хоч пізня пора».
«Я до тебе більш не прийду,
Нехай хтось інший йде,
Є у мене люба дівчина,
Вона на мене жде».
«Ой не світи, місяченьку,
Та й на той перелаз.
Прийди, прийди, мій миленький,
До мене ще хоч раз...»
«Був я, був я, дівчинонько,
У твоєму саду.
Чув я, чув я, як присягалась
Другому юнаку.
Як з тобою ми зустрічались,
Сухі дуби цвіли.
А тепер, як розлучились,
Зелені пов'яли...»

Щоб ті трави повсихали,
Що рано так цвіли.
Щоб ті люди щастя не мали,
Що нас розлучили...

ОЙ ГИЛЯ-ГИЛЯ, ГУСОНЬКИ,
НА СТАВ

«Ой гиля-гиля,
Гусоньки, на став!..
Добривечір, дівчино,
Бо я ще не спав! » } 2

Ой не спав, не спав,
Не буду й спати!
Дай же мені, дівчино,
Повечеряти! » } 2

«Я ж не топила,
Я ж не варила,
А йшла по водиченьку —
Відра побила. » } 2

Я ж не побила —
Постановила,
З гори покотились
Та й самі побились. » } 2

У мене вечера —
Рибка печена,
Не для тебе, серденько,
Приготовлена. » } 2

ОЙ КОЛИ Б ТОЙ ВЕЧІР

Ой коли б той вечір
Та й повечоріло,
То б моє серденько
Та й повеселіло!

Ой коли б той вечір
Та й сонечко зайшло,
То б моє серденько
Та й до мене прийшло!

«Ой прийди, прилини
Ти, ясне сонце,
То я тебе пушу
Та й через віконце!»

Ой як упускала —
Легенько зітхала,
А як випускала —
Плакала, ридала.

Ой як випускала —
Плакала й ридала,
Вийшла за ворота —
Правдоньки питала:

«Чи ти мене любиш,
Чи з мене смієшся,
До другої ходиш
Та й не признаєшся?»

«Ой я тебе люблю
І любити буду,
Признаюсь по правді —
Сватати не буду!

Не позволять батько,
Не позволять мати,
Ще й рід не дозволить
Дівчиноньку взяти.

Ще й рід не дозволить
Дівчиноньку взяти.
Стиха говорімо,
Щоб не вчула мати!»

ОЙ ТАМ ЗА ЛІСОМ, ЗА ДУБИНОЮ

Ой там за лісом, за дубиною
Сидів голубко з голубиною.

Обнімалися, цілувалися,
Одним криленьком накривалися.

Закрався козак з третьої хати,—
Голубка вбили, голубку взято.

Голубка вбили, голубку взяли,
За тихий Дунай запровадили.

За тихий Дунай, за бистру річку,
Сиплють голубці яру пшеничку.

«Не хочу їсти, не хочу пити,
Нема голуба, та й ні з ким жити».

«Ой є у мене двадцять голубів,
Вибирай собі, котрий ти любий».

«Ой якби було й двадцять чотири,
Нема такого, як мій був милий.

Мій був миленький голуб сивенький,
Личко рум'яне, стан хорошенький».

ОЙ У ПОЛІ ОЗЕРЕЧКО

«Ой у полі озеречко,
Там плавало відеречко —
Соснові клески, а дубове денце,
Не цурайсь мене, серце!

Ой як будеш цуратися,
Будуть люди сміятися.
Вийди, дівчино, вийди, рибчино,
Поговоримо з тобою!»

«Ой рада б я виходити
І з тобою говорити,
Так лежить нелюб на правій рученьці,
То боюся розбудити!

Ти, козаче, молоденький,
В тебе коник вороненький,
Сідлай коня та їдь з двора,
Бо ти не мій, я не твоя!»

Козак коника сідлас,
До коника промовляс:
«Риссю, мій коню,

риссю, вороненький,
Аж до тихого Дунаю!

Біля тихого Дунаю
Там я стану, подумаю,
Чи з коня вб'ється,
чи мені втопиться,
Чи назад воротиться.

Мабуть, сяду та й поїду
Темним лугом по калину,
Ой чи не побачу,
ой чи не зустріну
Свою вірну дівчину!

Моя вірная дівчина
В темнім лузі заблудила,
Тільки слідочок
з-під білих ніжечок,
Де милая походила.

Ой зірву я лист з калини
Та й прикрию слід дівчини,
Щоб на той слідочок
та й роса не впала,
Не зав'яз пісочок!»

ЗА ГОРОДОМ КАЧКИ ПЛИВУТЬ

За городом качки пливуть,
Каченята кричуть...
Вбогі дівки заміж ідуть,
А багаті плачуть.

Вбогі дівки заміж ідуть
З чорними бровами,
А багаті дівки сидять
З кіньми та з волами.

«Чи чула ти, дівчинонько,
Як я тебе кликав,
Через твоє подвір'ячко
Сивим конем їхав?»

«Ой хоч чула, хоч не чула,
Не обзивалася:
Темна нічка-петрівочка —
Вийти боялася!»

«Ой не бійся, дівчинонько,
Не бійся нічого,
Бо я, хлопець молоденький,
Не зрадив нікого!»

«Ой не хоче твоя мати
Мене, бідну, знати,
Хоче собі багатую
Невістку шукати!»

«Нащо мені на подвір'ї
Воли та корови,
Як не буде в моїй хаті
Любої розмови!»

Ой десь гуде, ой десь грає,
Скрипка витинає:
Оце вдова своїй доні
Весілля справляє.

Нехай знають, нехай знають,
Де музики грають,
Нехай знають, нехай знають,
Як бідні гуляють!

НА ДОБРАНІЧ УСІМ НА НІЧ

На добраніч усім на ніч, бо уже я
та піду спати.
За ворітьми зелен явір, там я буду
та тебе ждати.

Ой чи явір, чи не явір, та зелена
та яворина.
Між шістьма дівоньками тільки мені
ти одна мила.

Ой чи мила, чи не мила, а щось мені
та починила:
Кличе мати вечеряти — вечеронька
мені не мила.

«Не дай мені, моя мати, ні снідати,
ні обідати,
Но дай мені, моя мати, дівчиноньку
та й провідати».

«Ой дам тобі, мій синочку, поснідати,
пообідати,

Не дам тобі, мій синочку, чарівницю
провідати».

«Лучче мене, моя мати, по білому
личеньку втяти,
Ніж би мала дівчиноньку чарівницею
назвати».

ГАЮ, ГАЮ, ЗЕЛЕН РОЗМАЮ

Гаю, гаю, зелен розмаю,
Любив дівчину, сам добре знаю. 2

Любив дівчину півтора року,
Доки не дізнали вороги збоку. 2

А як дізнали — розщебетали...
Бодай же вони щастя не знали! 2

Сусіди близькі, вороги тяжкі,
Пийте, гуляйте, як самі знайте! 2

Пийте, гуляйте, як самі знайте,
Де двоє ходять, не розлучайте! 2

ОЙ У ПОЛІ КРИНИЧЕНЬКА

Ой у полі криниченька,
Кругом неї травиченька.

Ой там Роман воли пасе,
А дівчина воду несе.

Ой став Роман жартувати,
З відер воду виливати.

«Годі, Роман, жартувати,
З відер воду виливати,

Бо нерідну неньку маю,
Буде бити, добре знаю.

Не так бити, як лаяти,
Ще й Романом докоряти!»

«Де ж ти, доню, барилася?
Вже й вечерея зварилася!»

«Налетіли гуси з броду,
Сколотили з піском воду.

Я, молода, постояла,
Доки вода устояла!»

«Брешеш, доню, не стояла,
Ти з Романом розмовляла!»

«Щиру правду признаюся,
Що з Романом кохаюся.

А він чорний, я русява,
Зійдемося — буде пара!»

ОЙ Я, НЕЩАСНИЙ

«Ой я, нещасний, що маю діяти?
Полюбив дівчину, та й не можу

взяти.
Тим не можу взяти, що заручена,
Доле ж моя, доле, доле нещасная!»

«Хлопче-молодче, який ти ледащо:
Задумав жениться, сам не знаєш
нащо!

Будеш ти, небоже, долю проклинати,
Будеш кулаками сльози утирати!

Виплачеш ти очі, та не знайдеш долі,
Сам же ти загинеш, як билина

в полі!
Нащо тобі, хлопче, жінка чорноока?
У козака жінка — пабля біля бока!»

А ВЖЕ ТРЕТІЙ ВЕЧІР

А вже третій вечір, як дівчину бачив,

Ходжу біля хати — її не видати.

«Вийди, дівчино, вийди, рибчино,

Вийди, серденья, утіхо моя!»

«Не вийду, козаче, не вийду, соколе,

Мене мати лас, гулять не пускає...»

«Брешеш, дівчино, брешеш, рибчино,

Брешеш, серденья, утіхо моя!»

«Та було б не рубати зеленого дуба,
Та було б не сватати, коли я не
люба!»

«Правда, дівчино, правда, рибчино,
Правда, серденья, утіхо моя!»

НЕЖОНАТИЙ ХОДЖУ

По садочку ходжу,
Кониченька воджу...
Через свою неньку
Нежонатий ходжу. } 2

Через свою неньку,
Через рідні сестри
Не можу кохану
До двору привести. } 2

Доле моя, доле,
Що мені діяти?
Тільки тебе одну
Буду вік кохати. } 2

По садочку ходжу,
Кониченька воджу...
Через свою неньку
Нежонатий ходжу. } 2

РОЗПРЯГАЙТЕ, ХЛОПЦІ, КОНІ

Розпрягайте, хлопці, коні
Та лягайте спочивать,
А я піду в сад зелений,
В сад криниченьку копать.

Копав, копав криниченьку
У вишневому саду...
Чи не вийде дівчинонька
Рано-вранці по воду?

Вийшла, вийшла дівчинонька
В сад вишневий воду брать,
А за нею козаченько
Веде коня напувать.

Просив, просив відеречка —
Вона йому не дала,
Дарив, дарив з руки перстень —
Вона його не взяла.

Знаю, знаю, дівчинонько,
Чим я тебе розгнівив:
Що я вчора ізвечора
Із другою говорив.

Вона ростом невеличка,
Ще й літами молода,
Руса коса до пояса,
В косі стрічка голуба.

ОЙ НЕ ЦВІТИ БУЙНИМ ЦВІТОМ

Ой не цвіти буйним цвітом,
Зелений катране,
Тяжко-важко на серденьку, } 2
Як вечір настане.

Ступай, коню, ступай, коню,
З гори кам'яної
До тієї дівчиноньки, } 2
Що чорнії брови.

«Як не хочеш, дівчинонько,
Дружиною бути,
То дай мені таке зілля, } 2
Щоб тебе забути».

«Єсть у мене таке зілля,
Росте біля току,
Як дам тобі напиться — } 2
Забудеш до року.

Єсть у мене таке зілля
Біля перелазу,
Як дам тобі напиться — } 2
Забудеш одразу.

Єсть у мене таке зілля,
Росте біля хати,
Як дам тобі напитися —
Й забудеш, як звати».

} 2

«Буду пити, буду пити
І краплі не впусчу,
Хіба тоді я забуду,
Як очі заплющу».

} 2

БИЛА МЕНЕ МАТИ БЕРЕЗОВИМ ПРУТОМ

Била мене мати березовим прутом,
Щоби я не стояла з молодим
рекрутом.

А я собі стояла, аж кури запіли,
На двері воду ляляла, щоби не рипіли.

На двері воду ляляла, на пальцях
ходила,
Щоб мати не почула, щоби
не сварила.

А мати не спала, усе чисто чула,
Та й мене не сварила — сама така
була.

ОЙ ТИ, ДІВЧИНО,
ЧЕРВОНА КАЛИНО

«Ой ти, дівчино, червона калино,
Як мені на тебе дивитися мило.

Як ідеш, дівчино, ізрання по воду,
Не надивлюся на твою вроду.

Не так по воду, як ідеш з водою,—
Й сам я не знаю, що буде зо мною.

Ой ти, дівчино, чорнобрива-пишна,
Чом ти до мене звечора не вийшла?»

«Ой ти, козаче, який ти дивненький,
Чи ж ти не бачиш, що мороз
біленький!»

«Ой ти, дівчино, ти не бійсь морозу,—
Я під твої ніжки шапочку підложу».

ОЙ ЧИЙ ТО КІНЬ СТОЇТЬ

Ой чий то кінь стоїть,
що сива гривонька?

Сподобалась мені, сподобалась мені
Тая дівчинонька.

Ой не так дівчина, як біле личенько.
«Подай же, дівчино, подай же,
гарная,

На коня рученьку».

Дівчина підійшла, рученьку подала:
«Ой лучче б я була, ой лучче б я
була

Кохання не знала.

Кохання, кохання з вечора до рання,
Як сонечко зійде, як сонечко зійде,
Кохання відійде.

Нащо писав листи, нащо писав
дрібні?

Як не любив мене, як не любив мене,
Нащо писав мені?»

«А я писав листи, а я писав дрібні,
А щоб і ти знала і запам'ятала,
Що то за кохання».

ЛЕТИТЬ ГАЛКА ЧЕРЕЗ БАЛКУ

Летить галка через балку,
Літаючи, кряче...
Молодая дівчинонька
Ходить гасм, плаче.

«Не пускає мене мати
Вранці до криниці,
Ні жита жать, ні льону брать,
Ні на вечорниці.

Пусти ж мене, моя мати,
В ліски по горішки,
Чи не найду щастя-долі
Я собі хоч трішки!»

«Не пуцу ж я, дитя мос,
В ліски по горішки,
Бо вже мені надоїли
Хлоп'ячі насмішки!»

Вчора звечора пізенько,
Як мати заснула,
Вийшла слухать соловейка,
Мов зроду не чула.

Вийшла, стала над річкою
Та й дивлюся в воду...
Тяжко, мати, важко, мати!
Нащо дала вроду?

Змалювала біле личко
І чорнії брови,
Та не дала мені, мати,
Ні щастя, ні долі.

Було б тобі, моя мати,
Цих брів не давати,
Лучче б тобі, моя мати,
Щастя й долю дати!

ПОПІД ТЕРНОМ СТЕЖЕЧКА

Попід терном стежечка,
Попід терном стежечка
Битая була, битая була.

А стежкою дівчина, а стежкою дівчина
По водицю йшла, по водицю йшла.

По водицю вона йшла, по водицю вона йшла,
Відерце несла, відерце несла.

А в дівчини брівоньки, а в дівчини чорнії —
Матуся дала, матуся дала.

А хто її знатиме, а хто її знатиме —
Хлопійко-душа, хлопійко-душа.

А коли це станеться, а коли це станеться?
Прийде та пора, прийде та пора. Гей!

ТА СТЕЛИСЬ, СТЕЛИСЬ, БАРВІНОЧКУ

Та стелись, стелись, барвіночку,
Не корінем, листом!
Не корінем, листом...
Та викликає козак дівку
Не голосом, свистом!

Не голосом, свистом...
«Та чи чула ти, дівчинонько,
Як я тебе кликав?
Як я тебе кликав...
Та коло твого подвір'ячка
Сивим конем їхав!

Сивим конем їхав...»
«Ой, хоч чула, хоч не чула,
Не озивалася.
Не озивалася...
Нічка темна, дощ дрібненький,—
Не сподівалася!

Не сподівалася...»
«А бодай же ти, дівчинонько,
Зозулі не чула!
Зозулі не чула...
Та як ти мого голосочка
За сном не почула!»

ПІСНІ
ТА РОМАНСИ
ЛІТЕРАТУРНОГО
ПОХОДЖЕННЯ

*Пісні та романи
невідомих авторів*

**МІСЯЦЬ НА НЕБІ,
ЗІРОНЬКИ СЯЮТЬ**

Місяць на небі, зіроньки сяють,
Тихо по морю човен пливе.
В човні дівчина пісню співає,
А козак чує — серденько мре.
Пісня та мила, пісня та люба
Все про кохання, все про любов.
Як ми любились та й розійшлися,
Тепер зійшлися навіки знов.
Ой очі, очі, очі дівочі,
Темні, як нічка, ясні, як день.
Ви ж мені, очі, вік вкоротили,
Де ж ви навчилися зводити людей?

СКАЖИ, НАЩО ТЕБЕ Я ПОЛЮБИЛА

Скажи, нащо тебе я полюбила,
Скажи, нащо довірилась тобі?
Коли б не ти — сумна б я не ходила
І день і ніч не плакала б в журбі.

Без тебе я, як цвіт без сонця, в'яну,
Без тебе, ох, як тяжко в світі жити!
О, де, скажи, я чарів тих дістану,
Щоб як забудь тебе і розлюбить.

Забуть! Бо сил терпіти я не маю!
Забуть! Бо так я змучилася вкрай!
Коли б ти знав, що я переживаю,
Який, бува, охочіше одчай.

Коли б ти знав мою журбу та муку,
Коли б ти знав, що я пережила!
Не раз, не два, піднявши вгору руки,
Тебе, і світ, і долю я кляла.

Кляла я все: і мрії ті дівочі,
Що рано так, ох, рано одцвіли...
Кляла твої веселі ясні очі,
Що, бач, мене до чого довели.

І ту весну з пахучими квітками,
Той день і ту щасливу мить,
Коли мені, закоханий без краю,
Ти клявся бути вірним і любити.

Твоїм словам не вірить не могла я,
Вони були як пісня чарівна.
Тепер zostалась я сама, без пари,
Сама-одна, навіки я одна.

ТИХО, В ВЕЧІРНІМ ПРОМІННІ

Тихо, в вечірнім промінні
Сонце ховається в гай.
Линуть вечірнії тіні,
Нічко жадана, сховай.

Люба, не треба вагання,
Бачу в очах я твоїх
Море безмежне кохання,
Бурю шалених утіх.

Мріють під місяцем клени,
Серце так солодко б'є,
Бо найдорожче для мене —
Ніжне кохання твоє.

Люба крізь сон промовляє:
«Що ти гарячі слова».
Вітер туман колихає,
Зорі, дерева, трава.

БАБУСЮ РІДНЕНЬКА

«Бабусю рідненька,
Ти всім помагаш:
Яке в мене горе,
Ти, може, вгадаєш?

Як очі заплющу,
Бабусю рідненька,
Де візьметься зразу
Козак молоденький.

Жартує, пустує
Всю нічку зі мною;
То голову схилить,
Обійме рукою.

І шепче на вушко:
«Ганнусю, Ганнусю!» —
І так мені гарно,
Бабусю, бабусю.

А там у садочку
Співа соловейко —
То так стане тяжко
Мому серденьку.

Бабусю, дай зілля,
Та ще й проти ночі,
То, може, забуду
За ті карі очі».

«Ні, доню, голубко,
Цього не злічити:
Настало те врем'я,
Що треба любити».

НЕ ПИТАЙ, ЧОГО В МЕНЕ ЗАПЛАКАНІ ОЧІ

Не питай,
Чого в мене заплакані очі,
Чого часто тікаю я в гай
І блукаю я там до півночі,
Не питай, не питай, не питай.

Не питай,
Чого в'яну і сохну, як квітка,
Бо так щиро кохаю тебе.
Ти покинув мене, сиротину,
На посміх, поговор для людей.

Не питай, бо нічого тобі
не скажу я,—

Бачив ти мої сльози і сум,
А нещирі слова та байдужі
Не розвіють тяжких моїх дум.

ДІВЧИНО КОХАНА, ЗДОРОВА БУЛА

«Дівчино кохана, здорова була,
Чи вже ж ти за мене та не забула?
Приїхав до тебе, біг тебе знає,
Чи твоє серденько мене кохас?»

«Козаче коханий, чого питаєш,
Хіба ж ти та мене іще не знаєш?
Скоріше, козаче, в могилі буду,
Ніж тебе, серденько, та позабуду!»

«Спасибі, дівчино, за добре слово,
А може, ти любиш кого другого?
Коли правдива мовонька твоя,
Ти будеш, серденько, навіки моя».

«Ти добре то знаєш, що я сирота,
Не маю я срібла, не маю золота,
Опріч любові, що к тобі маю,
Я всім убога, того не таю».

«Не треба мені злота — я сам
придбаю,

А треба дівчини, що я кохаю.
Ходімо до церкви, зв'яжемо руки,
Нехай в нас не буде на серці муки».

ЦВІТЕ ТЕРЕН, ЦВІТЕ ТЕРЕН

Цвіте терен, цвіте терен,
Листя опадає;
Хто в любові не знається,
Той горя не знає.

} 2

А я, молоденька,
Та горе зазнала,
Вечероньки б не доїла,
Нічку б не доспала.

} 2

Візьму кріселечко,
Сяду край віконця,
Іще очі не дрімали,
А вже сходить сонце.

} 2

Хоч дрімайте не дрімайте —
Не будете спати:
Десь поїхав мій миленький
Другої шукати.

} 2

Нехай їде, нехай їде,
Нехай не вернеться,
Не дасть йому господь щастя,
Куди повернеться.

} 2

Очі мої, очі мої,
Що ви нарobili,
Що всі люди обминали,
Того полюбili.

} 2

ВЕЧІР НАДВОРІ

Вечір надворі, ніч наступає,
Вийди, дівчино, серце бажає!
Чистеє небо зіроньки вкрили,
Вийди, дівчино, до мене, мила.

Дай подивитись в яснії очі,
Стан твій обняти гнучкий дівочий,
Глянути в личко біле, чудове,
На коси довгі, на чорні брови.

МЕНІ МИНУЛО ЛІТ ШІСТНАДЦЯТЬ

Мені минуло літ шістнадцять
Весною, як сади цвіли,
Я про кохання ще й не знала,
Ми тихо з матір'ю жили.

Раз ти пройшов над нашим двором,
Я задивилась на твій стан,
Стояла довго під вербою,
Поки вечірній впав туман.

А раз я айстри поливала,
І ти поміг мені полить,
З тих пір я мрію про кохання,
З тих пір душа моя болить.

Прийшла зима — і айстри білі
Схиляли голову в журбі;
В моєму серці гаснуть сили:
Чужою стала я тобі.

Семен Климовський

ІХАВ КОЗАК ЗА ДУНАЙ

(Народний варіант)

Іхав козак за Дунай,
Сказав: «Дівчино, прощай!
Ти, конику вороненький,
Неси та гуляй!»

П р и с п і в:

Лучче було б, лучче було б
не ходити,
Лучче було б, лучче було б
не любити,
Лучче було б, лучче було б
та й не знати,
Як тепер, як тепер забувать.

Вийшла, ручки заламавши
І тяженько заплакавши:
«Як ти мене покидаєш,
Тільки подумай!»

П р и с п і в.

«Білих ручок не ламай,
Ясних очей не стирай,
Мене з війни із славою
К собі очідай!»

Приспів.

«Не хочу я нічого,
Тільки тебе одного.
Ти будь здоров, мій миленький,
А все пропадай!»

Приспів.

Постій, постій, козаче!
Твоя дівчина плаче,
Як ти ж її покидаєш,
Тільки подумай!

Приспів.

Свиснув козак на коня:
«Оставайся здорова!
Як не згину, то вернуся
Через три роки!»

Приспів.

Іван Котляревський

ЧОГО Ж ВОДА КАЛАМУТНА

Чого ж вода каламутна, чи не
хвиля збила? } 2
Чого ж і я смутна тепер,
чи не мати била?

Мене ж мати та не била —
самі сльози ллються: } 2
Од милого людей нема,
од нелюба шлються.

Прийди, милий, подивися,
яку терплю муку! } 2
Ти хоч в серці, та од тебе
беруть мою руку.

Спіши, милий, спаси мене
од лютой напасті! } 2
За нелюбом коли буду,
то мушу пропасти!

ВІЮТЬ ВІТРИ

Віють вітри, віють буйні,
аж дерева гнуться;
О, як мені боляче серце,
а сльози не льються. } 2

Трачу літа в лютім горі
і кінця не бачу,
Тільки тогді і полегла,
як нишком поплачу. } 2

Не поправлять сльози щастя,
серцю легше буде,
Хто щасливим був часочок,
по смерть не забуде... } 2

Єсть же люди, що і моїм
завидують долі.
Чи щаслива та билінка,
що росте на полі? } 2

Що на полі, що на пісках,
без роси, на сонці?
Тяжко жити без милого
і в своїй сторонці! } 2

Де ти, милий, чорнобривий?
Де ти? Озовися!
Як я, бідна, тут горюю,
прийди подивися. } 2

Полетіла б я до тебе,
та крилець не маю,
Щоб побачив, як без тебе
з горя висихаю. } 2

До кого я пригорнуся,
і хто приголубить,
Коли тепер того нема,
який мене любить? } 2

СОНЦЕ НИЗЕНЬКО

Сонце низенько,
Вечір близенько,
Спішу до тебе,
Лечу до тебе,
Моє серденько!

Ти обіщалась
Мене вік любити,
Ні з ким не знаться
І всіх цураться,
А для мене жити!

Серденько моє,
Колись ми обоє
Любились вірно,
Чесно, примірно
І жили в покої!

Ой як я прийду,
Тебе не застану,
Згорну я рученьки,
Згорну я білії
Та й нежив я стану...

ОЙ Я ДІВЧИНА ПОЛТАВКА

Ой я дівчина полтавка,
А зовуть мене Наталка.
Дівка проста, некрасива,
З добрим серцем, не спесива.

Коло мене хлопці в'ються
І за мене часто б'ються.
А я люблю Петра дуже,
До других мені байдуже.

Мої подруги пустують
І зо всякими жартують,
А я без Петра скучаю
І веселості не знаю.

Я з Петром моїм щаслива,
І весела, і жартлива,
Я Петра люблю душею,
Він один владіс нею.

Євген Гребінка

НІ, МАМО, НЕ МОЖНА
НЕЛЮБА ЛЮБИТЬ!

«Ні, мамо, не можна нелюба любить!
Нещасная доля із нелюбом жить.
Ох, тяжко, ох, важко
з ним річ розмовляти!
Хай лучче я буду

весь вік діловати!»
«Хіба ж ти не бачиш, яка я стара?
Мені в домовину лягати пора.
Як очі закрию, що буде з тобою?
Останешся, доню, одна сиротою!
А в світі яке життя сироті?
І горе, і нужду терпітимеш ти.
Я, дочку пустивши,
мовляв, на поталу,
Стогнуть під землею,
як горлиця, стану».
«О мамо, голубко, не плач, не ридай,
Готуй рушники і хустки вишивай;
Нехай за нелюбом я щастя утрачу,

Ти будеш весела, одна я заплачу!»
Ген там, на могилі,
хрест божий стоїть,
Під ним рано й вечір матуся квилить:
«О боже мій милий! Що я наробила!
Дочку, як схотіла, із світу згубила!»

Віктор Забіла

НЕ ЩЕБЕЧИ, СОЛОВЕЙКУ

Не щєбєчи, соловейку,
На зорі раненько,
Не щєбєчи, малюсенький,
Під вікном близенько.

Твоя пісня дуже гарна,
Ти гарно співаєш,
Ти щасливий — спарувався
І гніздечко маєш...

А я бідний, безталанний,
Без пари, без хати,
Не досталоє мені в світі
Весело співати.

Сонце зійде — я нуджуся,
А заходить — плачу,
Яку люблю дівчиноньку,
Тієї не бачу.

Давно чутки я не маю
Про свою дівчину,
Цілий вік усе я плачу
На лиху годину.

Не щєбєчи, соловейку,
Як сонце пригрів,
Не щєбєчи, малюсенький,
Як вітер повів.

Ти лети, співай тим людям,
Котрі веселяться.
Вони піснею твоєю
Будуть забавляться.

Мені пісенька така
Серце розриває;
Дужче б'ється моє серце,
Аж дух завмирає.

Михайло Петренко

ДИВЛЮСЬ Я НА НЕБО

Дивлюсь я на небо та й думку гадаю:
Чому я не сокіл, чому не літаю?
Чому мені, боже, ти крилець не дав?
Я б землю покинув і в небо злітав.

Далеко за хмари, подальше од світу,
Шукать собі долі, на горі привіту
І ласки у зірок, у сонця просять,
У світі їх яснім все горе втопить.

Бо долі ще змалку здаюся я нелюбий,
Я наймит у неї, хлопцюга

приблудний;
Чужий я у долі, чужий у людей:
Хіба ж хто кохає нерідних дітей?

Кохаюся в лихом, привіту не знаю,
І гірко, і марно свій вік коротаю,
І в горі спізнав я, що тільки одна —
Далеке небо — моя сторона.

І на світі гірко; як стане ще гірше,
Я очі на небо, мені веселіше!
Я в думках забуду, що я сирота,
І думка далеко, високо літа.

Коли б мені крилля, орлячі ті крилля,
Я б землю покинув і на новосілля
Орлом бистрокрилим у небо польнув
І в хмарах навіки од світу втопнув!

Олександр
Афанасьєв-Чужбинський

СКАЖИ МЕНІ ПРАВДУ

Скажи мені правду,
мій добрий козаче,
Що діяти серцю, як серце болить?
Як важко застогне, як гірко заплаче,
Як дуже без щастя
воно защемить?

Як горе, мов терен, всю душу поколе,
Коли одцуралось од тебе усе,
І ти, як сухес перекотиполе,
Не знаєш, куди тебе вітер несе?
«Е, ні,— кажеш мовчки,—

Хоч рано і вечір водою полий —
Не зазеленіс; кохай спротину,
А матері й батька не бачити їй».

От так і на світі: хто рано почує,
Як серце застогне, як серце здихне,

Той рано й заплаче,
а доля шуткує,
Поманить, поманить
та й геть полине.

А можна ж утерпіть, як ясне сонце
Блисне і засяє для миру всього
І глине до тебе в убоге віконце?
Осліпнеш, а дивинися все на нього.

Антон Шашкевич

ТАМ, ДЕ ЯТРАНЬ КРУТО В'ЄТЬСЯ

(Народний варіант)

Там, де Ятрань круто в'ється,
З-під каменя б'є вода,
Там дівчина воду брала
Чорнобрива, молода.

Ти, дівчино, ти щаслива:
В тебе батько, мати є,
Рід великий, хата біла,
Все, що в хаті, — то твоє.

А я бідний, безталанний,
Степ широкий — то ж мій сват,
Шабля, люлька — вся родина,
Сивий коник — то ж мій брат.

Семен Гулак-Артемівський

ЧОРНОЇ ХМАРОЮ ДУБРОВА

Чорної хмарою дуброва
Розіслалась по Дунай,
Жду тебе я, чорнобрива,
Їдем, серце, в рідний край.

Тут, в убогій цій хатині,
Дівчинонька сирота
Марно тратить на чужбині
Молоді свої літа.

Ластівко моя прекрасна,
Серцю радісний цей час,
Ти навек моя, кохана,
Смерть одна розлучить нас.

ОЙ КАЗАЛА МЕНІ МАТИ

Ой казала мені мати
І приказувала,
Щоб я хлопців у садочок
Не принаджувала.
Ой мамо, мамо, мамо, } 2
Не принаджувала!

Посилала мене мати
До криниченьки:
«Та принеси, моя доню,
Та водиченьки».
Ой мамо, мамо, мамо, } 2
Та водиченьки!

Ой пішла я до ставочка,
Забарилася,
На козака молодого
Задивилася.
Ой мамо, мамо, мамо, } 2
Задивилася!

Розмовляла з козаченьком
Цілу ніченьку,
Ой пом'яла фартушину
Та й новісеньку.
Ой мамо, мамо, мамо, } 2
Та й новісеньку.

Ждала, ждала мене мати,
Не діждалася.
А я собі у ставочку полоскалася.
Ой мамо, мамо, мамо, } 2
Полоскалася!

Володимир Олександров

**Я БАЧИВ, ЯК ВІТЕР
БЕРІЗКУ ЗЛОМИВ**

Я бачив, як вітер берізку зломив,
Коріння порушив, гілля покрутив...
А листя не в'яло і свіже було,
Аж поки за гору вже сонце зайшло.

Я бачив, як серпу підстрелив
стрілець;
Звалилася, бідна, прийшов їй кінець;
Боротися з смертю було їй невміч,
Одначе боролась, поки зайшла ніч.

Я бачив — метелик поранений млів,
Крильце перебите на сонці він грів;
Ще трошки пожити — на думці було,
І може, й пожив би, так сонце
зайшло.

На світі у кожного сонце своє...
Любенько живеться, як сонечко є!

А згасне те сонце — і жити шкода:
На світі без сонця усе пропада.

Зо мною розсталась дружина моя,
Зостався на світі без сонечка я;
Одначе на себе як смерть не зову,
А з серцем розбитим живу та й живу.

Тарас Шевченко

ТАКА ЇЇ ДОЛЯ

Така її доля... О боже мій милий!
За що ж ти караш її, молоду?
За те, що так щиро вона полюбила
Козацькі очі?.. Прости сироту!

Кого ж їй любити?

Ні батька, ні неньки,
Одна, як та пташка в далекім краю,
Пошли ж ти їй долю —

Вона молоденька, —
Бо люди чужії її засміють.

Чи винна ж голубка,

що голуба любить?
Чи винен той голуб, що сокіл убив?
Сумує, воркує, білим світом нудить,
Літає, шукає, дума — заблудив.

ПЛАВАЙ, ПЛАВАЙ, ЛЕБЕДОНЬКО

Плавай, плавай, лебедонько,
По синьому морю,
Рости, рости, топольню,
Все вгору та вгору!
Рости тонка та висока,
До самої хмари,
Спитай бога, чи діжду я,
Чи не діжду пари?
Рости, рости, подивися
За синєє море:
По тім боці — моя доля,
По сім боці — горе.
Там деє милий, чорнобривий
По полю гуляє,
А я плачу, літа трачу,
Його виглядаю.
Скажи йому, моє серце,
Що сміються люди;
Скажи йому, що загину,
Коли не прибуде.

ОЙ ОДНА Я, ОДНА

Ой одна я, одна,
Як билиночка в полі,
Та не дав мені бог
Ані щастя, ні долі.

Тільки дав мені бог
Красу — карії очі,
Та й ті виплакала
В самотині дівочій.

Ані братика я,
Ні сестрички не знала,
Меж чужими зросла,
І зросла — не кохалась!

Де ж дружина моя,
Де ви, добрії люди?
Їх нема, я сама,
А дружини й не буде!

НАЩО МЕНІ ЧОРНІ БРОВИ

(Народний варіант)

Нащо мені чорні брови,
Нащо карі очі,
Нащо літа молодії,
Веселі, дівочі?

Літа мої молодії
Марно пропадають,
Очі плачуть, чорні брови
Од вітру линяють.

Нема кому розказати,
Чого плачуть очі,
Нема кому розпитати,
Чого серце хоче.

Плачте ж, очі, плачте, карі,
Поки не заснули,
Голосніше, жалібніше,
Щоб вітри почули,

Щоб понесли, буйнесенькі,
За синє море
Чорнявому, зрадливому
На лютє горе.

Костянтин Думитрашко

ЧОРНІІ БРОВИ, КАРІІ ОЧІ

(Народний варіант)

Чорніі брови, каріі очі,
Темні, як нічка, ясні, як день.
Очі, ви, очі, очі дівочі,
Де ви навчились зводить людей?

Вас і немає, а ви мов тута,
Світите в душу, як дві зорі.
Чи в вас улита якась отрута,
Чи, може, справді ви знахарі?

Чорніі брови, стрічки шовкові,
Все тільки б вами я любувавсь,
Каріі очі, очі дівочі,
Все тільки б я дивився на вас.

Чорніі брови, каріі очі,
Страшно дивитись підчас на вас,
Не будеш спати ні вдень ні вночі —
Все будеш думать, очі, про вас.

Степан Руданський

ПОВІЙ, ВІТРЕ, НА ВКРАЇНУ

(Народний варіант)

Повій, вітре, на Вкраїну,
Де покинув я дівчину,
Де покинув карі очі,—
Повій, вітре, опівночі.

Між горами там долина,
В тій долині є хатина,
В тій хатині дівчинонька,
Дівчинонька-голубонька.

Повій, вітре, до схід сонця,
До схід сонця, край віконця,
Край віконця постіль біла,
Постіль біла, дівка мила.

Повій, вітре, тишком-нишком
Над рум'яним, білим личком,
Над тим личком нахилися,
Чи спить мила, подивися.

Чи спить вона, чи збудилась,
Спитай її, з ким любилась,
З ким любилась, і кохалась,
І любити присягалась.

Як заб'ється їй серденько,
Як зітхне вона тяженько,
Як заплачуть карі очі —
Вертай, вітре, опівночі.

А якщо мене забула
І другого пригорнула,
То розвійся по долині,
Не вертайся з України.

МЕНЕ ЗАБУДЬ

Мене забудь, моя дівчино!
Спокійно жий, щаслива будь,
Цвіти хоть ружой, хоть калиной,—
Мене забудь, мене забудь!..

Мене забудь — і тяжким смутком
Не розбивай біленьку грудь;
Шукай собі коханка хутко,
Мене забудь, мене забудь!

Мене забудь, мене не треба!
Но якби я коли-небудь
Тебе забув... о боже з неба,
Мене забудь, мене забудь!..

ТИ НЕ МОЯ

Ти не моя, дівчино молодая!
І не мені краса твоя:
Віщує думонька смутная,
Що ти, дівчино, не моя!

Ти не моя! І брови чорні
Милує інший, а не я,
І інший хтось тебе пригорне,
А ти, дівчино, не моя!..

Ти не моя! За личко гарне
Справляє хтось колодія...
Мої ж літа проходять марне,
Бо ти, дівчино, не моя!..

Ти не моя, голубко сива!..
Щаслива доленька твоя.
Моя же доля нещаслива,
Бо ти, дівчино, не моя!..

Ти не моя! Но що ж я маю?
Чим похвалюсь тобі і я?
Хіба лиш тим, що тя кохаю;
Но ти, дівчино, не моя!..

Михайло Старицький

НІЧ ЯКА МІСЯЧНА,
ЗОРЯНА, ЯСНАЯ!

(Народний варіант)

Ніч яка місячна, зоряна, ясна!
Видно, хоч голки збирай.
Вийди, кохана, працю зморена,
Хоч на хвилиночку в гай.

Сядемо вкупочці тут, під калиною,—
І над панамі я пан!
Глянь, моя рибонько,— срібною
хвилюю

Стелється полем туман.

Гай чарівний, ніби променем
всипаний,

чи загадався, чи спить;
Он на стрункій та високій осичині
Листя пестливо тремтить.

Не вернувся козаченько —
помер на чужині,
Поховали чужі люди
в чужій домовині.
А дівчина як зачула —
у садочок улинула.
Тужить, в'яне, гірко плаче,
Соловейко все те баче
Та щебече: тьох, тьох, тьох!

Іван Франко

Ой ти, дівчино, з горіха зерня

Ой ти, дівчино, з горіха зерня,
Чом твоє серденько — колюче терня?
Чом твої устеньки — тиха молитва,
А твоє слово острє, як бритва?
Чом твої очі сяють тим чаром,
Що то запалює серце пожегаром?
Ой, тії очі темніші ночі,
Хто в них задивиться — й сонця
не хоче!

І чом твій усміх — для мене скрута,
Серце бентежить, як буря люта?
Ой ти, дівчино, ясная зоре!
Ти мої радощі, ти моє горе!
Тебе видаючи, любити мушу,
Тебе кохаючи, загублю душу.

РОЗВІЙТЕСЯ З ВІТРОМ,
ЛИСТОЧКИ ЗІВ'ЯЛІ

Розвійтеся з вітром, листочки зів'ялі,
Розвійтеся, як тихе зітхання!
Незгоєні рани, невтишені жалі,
Завмерле в серці кохання.

В зів'ялих листочках хто може
вгадати

Красу всю зеленого гаю?
Хто визнає, який я чуття скарб

багатий

В ті вбогії вірші вкладаю?

Ті скарби найкращі душі молодої
Розтративши марно, без тям,
Жебрак одинокий, назустріч недоли
Піду я сумними стежками.

Кесар Білиловський

В ЧАРАХ КОХАННЯ

В чарах кохання моє дівування
Хочу я вільно, як пташка, прожити:
Вільне обрання і вільне кохання,
Серденьку воля, як хоче любити!
Шкода й розмови: святої любові
Силою в серце не можна вложити...

Поки шовковії чорнітимуть брови —
Дайте-бо жить мені, дайте-бо жить!

Той мені шепче... той руки цілує,
Той тут навколішки смирно стає,
Той мені вірші любовні віршує,
Той аж поклони, мов богові, б'є...
З них же один мені бачиться всюди,
До одного тільки серце лежить...

Поки горять мої полум'ям груди —
Дайте-бо жить мені, дайте-бо жить!

Нащо питати, якого кохаю?
Серденько зразу вгадало само.
Нащо шукати, котрий багатий?
Там, де багатство, там певне ярмо.
Ненька зітхас, а батенько лас;
Слава недобра про мене біжить...

Суд-пересуд... Але все те минає,—
Дайте-бо жить мені, дайте-бо жить!

Що тут і батько, і рідная мати?
Що тут всі родичі, що увесь мир?
Все мені байдуже! Годі й казати...
Байдуже глум і людський поговорі!
Серденько б'ється, і нис, і рветься,
В грудях гарячих пала і дрижить...

Поки аж молодість красна минеться—
Дайте-бо жить мені, дайте-бо жить!

Леся Українка

СТОЯЛА Я І СЛУХАЛА ВЕСНУ

Стояла я і слухала весну,
Весна мені багато говорила,
Співала пісню дзвінку, голосну,
То знов тасмно-тихо шепотіла.

Вона мені співала про любов,
Про молодощі, радощі, надії,
Вона мені переспівала знов
Те, що давно мені співали мрії.

Максим Славінський

КОЛИ РОЗЛУЧАЮТЬСЯ ДВОЄ

(З Гейне)

Коли розлучаються двоє,
За руки беруться вони,
І плачуть, і тяжко зітхають,
Без ліку зітхають сумні.

З тобою ми вдих не зітхали,
Ніколи не плакали ми;
Той жаль, оті тяжкі зітхання
Прийшли до нас згодом самі.

Михайло Гайворонський

ІХАВ КОЗАК НА ВІЙНОНЬКУ

(Народний варіант)

Іхав козак на війноньку,
Сказав: «Прощай, дівчинонько,
Прощай, дівчино, чорнобривонько,
Іду в чужу сторононьку.

Дай же, дівчино, хустину,
Може, я в бою загину,
Темної ночі накриють очі,—
Легше в могилі спочину».

Дала дівчина хустину,
Козак у бою загинув,
Темної ночі накрили очі,—
Легше в могилі спочинув.

Добрії люди насилу
Взяли нещасну дівчину,
Ген серед поля гнеться тополя
Та й на козацьку могилу.

Павло Тичина

ДЕСЬ НА ДНІ МОГО СЕРЦЯ...

Десь на дні мого серця
Заплела дивну казку любов.
Я ішов від озерця,
Ти сказала мені: «Будь здоров!
Будь здоров ти, мій любий
юначе!..»

Ах, а серце і досі ще плаче.
Я ішов від озерця,
Десь на дні мого серця
Заплела дивну казку любов.
Говори, говори, моя мила:
Твоя мова — співучий струмок.
Ніч зірки посвітила.
Шепчуть вітру квітки: гей, в танок!
Повінчайся з туманами ночі...
Тихо так опівночі.
Ніч зірки посвітила.
Говори, говори, моя мила:
Твоя мова — співучий струмок.

Максим Рильський

ЯБЛУКА ДОСПІЛИ,
ЯБЛУКА — ЧЕРВОНІ!

Яблука доспіли, яблука — червоні!
Ми з тобою йдемо стежкою в саду.
Ти мене, кохана, проведеш до поля,
Я піду — і, може, більше не прийду.

Вже й любов доспіла
під промінням теплим.
І ті зірвали радісні уста,—
А тепер у серці ось тремтить і грас,
Як тремтить на сонці гілка золота.

Гей, поля жовтіють, і синіє небо,
Плугатар у полі ледве маячить...
Поцілуй востаннє, обніми востаннє:
Вміє розставатись
той, хто вмів любить.

Володимир Сосюра

КОЛИ ПОЇЗД У ДАЛЬ ЗАГУРКОЧЕ

Коли поїзд у даль загуркоче,
Пригадаються знову мені
Дзвін гітари у місячні ночі,
Поцілунок й жоржини сумні...

Шум акацій... Посьолок і гони...
Ми на гору йдемо через гать...
А вишу пролітають вагони
І колеса у темі цокотять...

Той садок, і закохані зорі,
І вогні з-під опущених вій,
Од проміння і тіней узори
На дорозі й на шалі твоїй...

Твої губи — розтулена рана...
Ми хотіли й не знали — чого...
Од кохання безвольна і п'яна,
Ти тулилась до серця мого...

Ой ви, ночі Донеччини сніг,
І розлука, і сльози вночі...
Як у небі ключі журавлині,
Одинокі й печальні ключі...

Пам'ятаю: тривожні оселі,
Темні вежі на фоні заграва...
Там з тобою у сірій шинелі
Біля верб я востаннє стояв.

Я казав, що вернусь безумовно,
Хоч і ворог — на нашій путі...
Патронташ мій патронами повний,
Тихі очі твої золоті...

Дні пройшли... Одлетіла тривога...
Лиш любов — як у серці багнет...
Ти давно вже дружина другого,
Я ж — відомий український поет.

Наче сон... Я прийшов із туману
І промінням своїм засіяв...
Та на тебе, чужу і кохану,
Я і славу б свою проминяв.

Я забув би образу і сльози...
Тільки б знову іти через гать,
Тільки б слухать твій голос — і коси,
Твої коси сумні цілувать...

Ночі ті, та гітара й жоржини,
Може, сняться тепер і тобі...
Сині очі в мої дружини,
А у тебе були голубі.

Я ВАС ЛЮБИВ

(Троянди)

Я вас любив, а ви ніколи
Мене любити не могли,
І от погасло сонця коло,
І мої троянди одцвіли.

Немов підрізани ножем,
Як і моя надія світла,
О, як вони тяглись до світла
Крізь тьму з благанням і плачем!

Але не вбить любов чудесну,
Що так сіяла в їх сльозах...
Вони умерли, щоб воскреснуть
В моїх закоханих піснях!

Андрій Малишко

КИЇВСЬКИЙ ВАЛЬС

Ночі солов'їні, ночі весняні,
Доли подніпровські наснилися мені.

Знову цвітуть каштани,
Хвиля дніпровська б'є. } 2
Молодість мила — ти щастя має.

Далі неозорі, київські сади,
Друже незабутній, ти прийдеши сюди.

Знову цвітуть каштани,
Хвиля дніпровська б'є. } 2
Молодість мила — ти щастя має.

Стежки і доріженьки ген лягли
у даль,

В парі ми любилися, серденьку жаль.

Знову цвітуть каштани,
Хвиля дніпровська б'є. } 2
Молодість мила — ти щастя має.

Нам би ще зустрітися в солов'їну ніч,
Теплі зорі київські сяли б до віч.

Знову цвітуть каштани,
Хвиля дніпровська б'є. } 2
Молодість мила — ти щастя має.

ПІСНЯ ПРО КИЇВ

(Лірична)

Білі каштани,
Світлі огні,
Де б не бував я,—
Любі мені.

Київські ночі,
Зустрічі в саду —
В серці, куди не піду.

Гори високі,
Синь Дніпрова,
Молодість наша
Вічно жива.

Київські ночі,
Зустрічі в саду —
В серці, куди не піду.

Ми покохались
Там, де дуби,
В київським небі
Два голуби.

Кружать, здіймають
Крилоньки свої,
Наче ми в парі, в сім'ї.

Так воно стане,
Так воно є,
...Білі каштани,
Щастя моє.

Рідна столице,
Ти — моя весна,
Світла, погожа, ясна.

Київські ночі,
Зустрічі в саду —
В серці, куди не піду.

МИ ПІДЕМ, ДЕ ТРАВИ ПОХИЛІ

Ми підем, де трави похилі,
Де зорі в ясній далині,
І карії очі, і рученьки білі
Ночами насняться мені.

За річкою за голубою
Дві чайки у хмару зліта,
В краю придніпровськім
Ми стрілись з тобою,
Веселко моя золота.

Над полем заросені віти
Дубове верхів'я звело,
У парі з тобою ми будем любити
Усе, що на серці лягло.

І стеляться обрії милі,
І вечір в ясній далині,
І карії очі, і рученьки білі
Ночами насняться мені.

Роман Савицький

ГУЦУЛКА КСЕНЯ

Темна нічка гори вкрила,
Полонину всю залила,
А в ній постать сніжно-біла,—
Гуцул Ксеню в ній впізнав.

Гуцулко Ксеню,
Я тобі на трембіті
Лиш одній в цілім світі
Розкажу про любов.

Пролетіло жарке літо;
Гуцул іншу любить скрито,
А гуцулку синьооку
В ніч останню він проща.

Гуцулко Ксеню,
Я тобі на трембіті
Лиш одній в цілім світі
Розкажу про свій жаль.

Черешу гнали хвилі,
Сумували очі сині,
Тільки вітер на сосніні
Сумну пісню завивав.

Душа страждас,
Звук трембіти лунає,
А що серце кохас,
Бо гаряче, мов жар.

ЧЕРВОНІ МАКИ

Мак червоний між житами,
Срібний місяць над полями.
В ніч таку, коли все спить, } 2
Щось у житі шелестить.

То нещасная дівчина,—
А любов в усім причина,—
Що збирає маків цвіт,
Плаче, тужить на весь світ.

Червоні маки, цвіти кохання,
Болючий спомин, тихе ридання,
Червоні маки, чудові квіти,
І згадка в тім минулих літ.

Мак червоний між житами,
Срібний місяць над полями.
В ніч таку, коли все спить, } 2
Щось у житі шелестить.

Терень Масенко

ЛЮБОВ МОЯ

Знову осінь над гаями,
Жовтий лист сади встеля.
За далекими полями
Ти живеш, любов моя!

Де летять ключі під небесами,
Де в прозорім сяєві земля,—
За далекими полями
Ти живеш, любов моя!

Ще недавно ми ходили
По зарощених стежках,
А тепер тумани вкрили
Шлях дніпровський, дальній шлях.

Чом же ми тоді не дорожили
Тим, що квітне тільки раз в серцях?
А тепер тумани вкрили
Шлях дніпровський, дальній шлях.

Над лугами хмари-тучі,
Я один іду в сади.
Кожну мить ми нерозлучні
І розлучені завжди.

Чи удвох почусмо із кручі
Тихий плин дніпровської води?
Кожну мить ми нерозлучні
І розлучені завжди.

Прийде май — і квітка кожна
Нагада тебе мені.
Пісня, тиха і тривожна,
Знайде друга вдалині.

Нам в розлуці, в самоті не можна
Зустрічать весни і щастя дні.
Пісня, тиха і тривожна,
Знайде друга вдалині.

З ТОБОЮ

З тобою часто, зоре вірна,
В минулі дні, весняні дні,
Ходили ми в поля вечірні,
Де гостро пахли полині.

Тепер над полем біла тиша
Вечірніх лагідних долин,
Коло вікна зима колише
Гілля задумливих ялин.

І вже без тебе, дальня зірко,
Ходить у степ грудневим днем
Мені і солодко, і гірко:
Сніги тут пахнуть полинем.

Степан Крижанівський

БЕРІЗКА

Кожен вечір дожидаю —
Вийдеш ти чи ні?
Кожен вечір виглядаю
У далечині.

Бачу: в білому убранні
Край твоїх воріт
Хтось в неясному смерканні
Все стоїть, стоїть...

Чи не ти мене чекаєш
В сумі самоти?
Я лечу і повертаю,—
Ні, не ти, не ти...

Край воріт, сумна і мила,
В білому вбранні,
Жде мене берізка біла
У самотині.

Скільки раз імла вечірня
Маяла крильми,
Стільки раз берізка вірна
Виглядала з тьми.

Ти ж десь довго забарилась,
Не вернулась в дім.
Ти берізкою лишилась
В спогаді моїм!

Олекса Ющенко

ТЕБЕ Я КЛИКАВ...

Я кликав не раз і не двічі
Тебе у тривожному сні...
Здавалось, дивився у вічі,
Як біля Дніпра навесні.
Хоч даль поміж нас пролягала,
Та потім зустрілися ми.
І нас в Придніпров'ї вітали
Веснянії перші громи.

Я дум передумав чимало
Про тебе і долю твою,
І серце про щастя співало,
Про щастя у ріднім краю.
Від мене далеко ти знову,
Як хмарка ота в вишині,
Та завжди, як зірка ранкова,
Ти дивилася в душу мені...

Почуєш мене ти, єдина,—
І в парі ми будемо знов.
За вітром до тебе полину,
Моя незрадлива любов.
Синіють заросені далі,
Шумлять на світанні гаї,
І завжди зі мною в печалі
Блакитнії очі твої...

МАВКА

В душі, як зіронька, надія,
Далека Мавка, ніжний цвіт...
Юнацьку мрію назвав тоді я
Найменням тим, що знає світ.
Заводив вітер у зворах пісню,
Грав над горою зорепад,
Шумів той грізний у вечір пізній
Нам Яремчанський водоспад...

Той водоспад перед очима,
А пруту шум в душі моїй;
Струнка дівчина, як смечина,—
Минула згадка юних мрій.
У спогаді буяють трави,
Не гаснуть відсвіти заграв,
Бо люблю Мавку, красу-чорнявку,
Ніколи я не забував...

Я бережу пісні світання,
Мережку променя тонку,
Сердець єднання, ясне кохання
І ніч у зорянім танку.

У серці Мавка із Прикарпаття,
І гордо я несу її...
Горить завзяттям, гірським багаттям,
Співа, як вічні солов'ї...

Платон Воронько

І ЧОГО ТІКАТИ...

Стрілася на полі, руку подала,
Чорною бровою тихо повела.

Ніжно усміхнулась, зникла у житах,
Хусточка майнула, наче білий птах.

Я повів бригаду славних косарів,
Хвилями покосів поле перебрів.

Думав, заховалась в житі, гущину,
А вона сміялась десь удаліні.

А вона в'язала росяні снопи,
Колосок зривала з кожної копи.

Як ішла додому в житньому вінку,
Радо всі вітали дівчину швидко.

Дмитро Павличко

ЧОГО ТИ МНОЮ
ТАК ГОРДУЄШ

Чого ти мною так гордуєш,
Чого ти слів моїх не чуєш,
Коли тобі вклоняюсь я?
Якщо ти іншого кохаш,
На мене й заміру не маєш,—
Скажи мені, любов моя!

З грудей я вирву серце нині,
Йому дам крила голубині,—
Хай полетить удалину
З моїм невиказаним болем
Над сивим, безконечним полем,
В мою карпатську сторону.

Хай полетить за сині кряжі
І матері про все розкаже...
Вона для нього поміж трав
Знайде лиш їй відомі ліки,
Щоб я забув тебе навіки
І снами долю не карав...

ПОЛЯГЛИ ЖИТА
ВІД ГРАДУ

Полягли жита від граду,
Вкрили стежку польову.
Чи піддався ти на зраду,
Чи забув, де я живу.

Злине стежка між ланами,
Як роздзвоняться жнива,
Та не злинуть поміж нами
Давніх пестоців слова.

Доки засміється в полі
Наше літо золоте,
Серце тугою поволі
В самотині заросте.

Михайло Ткач

МАРІЧКА

В'ється, наче змійка,
 неспокійна річка,
Тулиться близенько
 до підніжжя гір.

А на тому боці —
 там живе Марічка,
В хаті, що сховалась
 у зелений бір.

Як з кімнати вийде,
 на порозі стане,
Аж блищить красою
 широчінь ріки.

А як усміхнеться,
 ще й спідлоба гляне —
«Хоч скачи у воду!» —
 кажуть парубки.

Не питайте, хлопці,
 чом я самотній

Берегом так пізно
 мовчазний ходжу!
Там, на тому боці,
 загубив я спокій,
А туди дороги
 я не нахожду.

Та нехай сміється
 неспокійна річка,
Все одно на той бік
 я путі знайду.

Чуєш чи не чуєш,
 чарівна Марічко?
Я до твого серця
 кладку прокладу.

Любов Забаиша

ОЙ ВЕРБИЧЕНЬКО

Ой вербиченько,
Біде личенько,
Ти шовкова сон-трава,
Пройду отавами,
Зелен-муравами,—
На серці згадка ожива. } 2

Голос милого
Незрадливого
Ніжно кликав мене в даль,
Бринів за хатою
Росою-м'ятою,
Подарував мені печаль. } 2

Він з чорнявою,
Ще й лукавою,
Ділить серденько своє,
Мені ж на ганочку
Аж до світаночку
Сумна зозуля десь кує. } 2

Ой вербиченько,
Темна ніченько,
Синя хвиля з-під весла,
А ми стрічалися,
Та й не побралися,
Доріжка терном поросла. } 2

Олекса Новицький

ТИ ЛЮБОВ МОЯ

Ой дівчино, чим ти полонила
Юне серце в той вечірній час?

Ти любов моя,
Ой ти, дівчинонько
Гордая!

Перейду несходжені дороги,
Пронесу в душі твоє ім'я.

Ти любов моя,
Ой ти, дівчинонько
Гордая!

Все без тебе я,
Ой ти, любов моя
Ніжня!

Все без тебе я,
Ой ти, дівчинонько
Гордая!

Дмитро Луценко

НЕ ШУМИ, КАЛИНОНЬКО

День згаса за обрієм,
Ліг туман долиною,
І зоря у небі скоро спалахне.
Жду тебе, мій голубе,
В лузі під калиною
Пригорни до серця мене.
Я люблю, страждаючи,
Від душі кохаючи,
Пригорни до серця мене.

До зірок і місяць вже
Виплива закоханий,
Розсипа іскри в траві голубі.
І повзе до мене лиш
В душу біль непроханий,
Жду тебе, мій любий, в журбі.
Я одна, хвилюючись,
Вечір під калиною
Жду тебе, мій любий, в журбі.

Не тривож, дівчинонько,
Серця полум'яного
І не гай марно молоді літа.
До зорі ранкової
Не чекай коханого,
Бо вже іншу він пригорта.
Не люби, страждаючи,
Не чекай, кохаючи,
Бо вже іншу він пригорта.

Як себе від розпачу
І журби розряти.
Ой до сліз щастя і кохання жаль.
Не шуми, калинонько,
Людам не розкажуй ти
Про мою дівочу печаль.
Не шуми, червона,
Людам не розкажуй ти
Про мою дівочу печаль.

ПІСНЯ ВІРНОСТІ

Знову прилинув з теплими днями
Травень квітує в білі садки.
В київських парках ніжно вогнями
Знов запалали щедрі бузки.
Серце чарує синява неба,
Зникла холодна зима.
Тільки без тебе,
Тільки без тебе,
Тільки без тебе
Щастя нема.

Знов про кохання тихо шепечуть
В краплях кристалю квіти в гаю.
Казка тьмяна синьої ночі
Знову тривожить душу мою.
Виплив над містом місяць, як лебідь,
Ніжністю серце пройма.
Тільки без тебе,
Тільки без тебе,
Тільки без тебе
Щастя нема.

Нічка ласкава, ніч легкокрила
Зорями в небо манить мене.
В далі дніпрові знову на схилах
Сиві тумани вітер жене.
Серце чарує синява неба,
Мрії на крилах здійма.
Тільки без тебе,
Тільки без тебе,
Тільки без тебе
Щастя нема.

Лада Рєва

ЛЕТЯТЬ, НІБИ ЧАЙКИ

Летять, ніби чайки, і дні, і ночі
В синю даль, (2)

А серце мені шепоче: (2)
Кинь печаль.

Гей сонце у хвилях заграло,
І радість витає навкруг!
Наче в світі не стало (3)
Розлук...

Хай весни, мов птиці казково-сині,
Відлетять, (2)

Я тільки тебе єдину
Буду ждати. (2)

Я вірю: повернеться щастя,
З тобою ми стрінемось знов... (3)
Ти скажи, чи не згасла
Любов?

Летять, ніби чайки, і дні, і ночі
В синю даль, (2)

А серце мені шепоче: } (2)
Кинь печаль. (2)

Олена Пономаренко

ПІСНЯ З ПОЛОНИНИ

Сонце сіло за горами
Та й за Верховину,
А гуцул давно чекає
Кохану дівчину.

П р и с п і в:

Пісне з полонини, Полинь до дівчини! Розкажи, як я кохаю, Як її чекаю.	}	2
---	---	---

Так запали в душу коси,
Стрічками обвиті,
Як волошки, сині очі —
Єдині на світі.

П р и с п і в.

Не розкажуть про кохання
Їй уста несмілі,

В пісні серце розкриваю
Я дівчині милій.

П р и с п і в.

А коли засяють зорі
Понад рідним пласм,
Ніжну пісню про кохання
Разом доспіваєм.

П р и с п і в.

Микола Упенник

КОЛИ ЗАЦВІТАЮТЬ КАШТАНИ...

Коли зацвітають каштани
В моїм подніпровім краю
І знов борознять каравани
Блакитну дорогу свою,—

Ми прагнем з тобою на схили
Дніпра,

Де сонце нової снаги набира.
Як молодість наша, весіння пора,
Коли зацвітають каштани.

Коли зацвітають каштани,
Ми бродим удвох до зорі:
Вже й ніч солов'їна розтане,
І згаснуть міські ліхтарі,—

Не треба ні слова, кохана, мені,

Нехай розмовляють серця
в тишині,

Нам щастя принесли окрилені
дні,
Коли зацвітають каштани.

Коли зацвітають каштани
І вітер шепоче в траві,
Любов, що ніколи не в'яне,
Бруньки розкриває нові,—
Минають літа, не питаючи в нас,
Та ми пригадаєм з тобою не раз
І київські ночі, і юності час,
Коли зацвітають каштани.

Віталій Коротич

ПІСНЯ ДЛЯ ТЕБЕ

Ти не спи сьогодні, не засни —
Тишу я, мов кригу, розтоплю.
Хай тебе минуть щасливі сні —
Ти не спи, бо я тебе люблю.

Крізь чотири тисячі оман,
Серцем відганяючи біду,
Я прийду до тебе, мов туман,
І тобі на плечі упаду.

Хоч твоє побачити б вікно,
Хоч би до твоїх торкнутись рук...
Ми не зустрічалися давно,
Я уже втомився від розлук.

Повернусь до тебе, де б не був,
Линь мене поклич з безсоння ти.
Ти мені пробач за цю любов
І за муку цю мене прости.

Василь Юхимович

ДЕ ТИ, ЛЕГІНЬ?

В горах стежки-блискавиці
То зійшлись, то розійшлись.
Там з-за хмар, мов зірницю,
Квітку ти дістав колись.

Квітка-втіха
Сохне, в'яне...
Ой поїхав
Мій коханий.

Знов ізвори коло хати
Білим цвітом замело...
Чи не вміла виглядати?
Чи забув своє село?

Довгі роки
Ждала б, хлопче,
Та короткий
Вік дівочий.

Хоч би в очі подивиться,
Чи твоя любов жива?
Кожна стежка-блискавиця
В серце б'є, та не вбива...

Я думками
Душу гою...
Де ти, легінь?
Гой-я, гой-я...

Василь Діденко

НА ДОЛИНІ ТУМАН

На долині туман,
На долині туман упав,
Мак червоний в росі,
Мак червоний в росі скупав.

По стежині дівча,
По стежині дівча ішло,
Тепле літо в очах,
Тепле літо в очах цвіло.

2

На долині туман,
На долині туман упав.
Білі ніжки в росі,
Білі ніжки в росі скупав.

Понад гору дівча,
Понад гору дівча ішло,
Мак червоний в село,
Мак червоний в село несло.

За дівчам тим і я,
За дівчам тим і я ступав,
Бо в долині туман,
Бо в долині туман розтав. 2

Микола Юрійчук

ЧЕРЕМШИНА

Знов зозулі чути голос в лісі,
Ластівки гніздечко звили в стрісі,
А вівчар жене отару плаєм,
Тьохнув пісню соловей за гаєм.

П р и с п і в:

Всюди буйно квітне черемшина,
Мов до шлюбу вбралася калина,
Вівчаря в садочку,
В тихому куточку,
Жде дівчина, жде.

Йшла вона в садок повз осоки,
Задивилась на високі гори,
Де з беріз спадають чисті роси,
Цвіт калини приколола в коси.

П р и с п і в.

Вже за обрій сонечко сідає,
З полонини їй вівчар співає:

«Я прийду до тебе, як отару
З водопою зажену в кошару».

Приспів.

Ось і вечір, вівці біля броду
З Черемошу п'ють холодну воду.
У садочку вівчаря стрічає
Дівчинонька, що його кохає.

Приспів.

Микола Сингаївський

РОМАШКИ

Злітають пелюстки
Із білих ромашок.
Я давню веснянку
Пригадую знов.

Ромашки,
Скажіть мені, білі ромашки,
Де ходить, як доля,
Щаслива любов.

Квітують, минають
Весна за весною,
Як води Дніпрові,
Як гомін дібров.
Ромашки,
Скажіть мені, білі ромашки,
Де ходить, як доля,
Щаслива любов.

Хто любить, той знає,
Як серце страждає.
Нікого в житті
Не минає любов.
Ромашки,
На радість квітуйте, ромашки,
Щоб кожен кохання,
Як пісню, знайшов.

Злітають пелюстки
Із білих ромашок.
Я давню веснянку
Пригадую знов.
Ромашки,
Розказуйте людям, ромашки,
Де ходить, як доля,
Щаслива любов.

З М І С Т

НАРОДНІ ПІСНІ

Тихо, тихо Дунай воду несе	9
Козак од'їжджає, дівчинонька плаче	11
Ой у полі вітер віє	13
Ой у полі жито	14
Тече річка невеличка	15
В кінці греблі шумлять верби	18
Приїхали три козаки	19
Дощик, дощик	21
Ой у полі три криниченьки	22
Пливе човен	24
Ой ти, дівчино горда та пишна	26
Ой не шуми, луже	28
Ой на гору козак воду носить	30
Ой піду я на долину...	31
По той бік гора	33
Чом дуб не зелений	35
Половина саду цвіте	37
Копав, копав криниченьку	39
І шумить, і гуде	40
Стелися, барвінку	41
Ой чого ти, дубе	43
Коло млина кременина	44
Ой не ходи, Грицю	46
Спать мені не хочеться	48
Ой дівчино, шумить гай	50

Взяв би я бандуру	52
Ой ти, дівчино заручена	53
Ой не світи, місяченьку	54
Одна гора високая	55
Ой зійди, зійди, ясен місяцю	56
Ой хмелю ж мій, хмелю	58
Якби мені не тиночки	60
Посадила огірочки	61
У сусіда хата біла	63
На городі верба рясна	65
Коло млина, коло броду	66
Тече вода каламутна	67
Вівці, мої вівці...	69
Ой за гаєм, гаєм	70
Зеленая ліщинонько	71
Ой не світи, місяченьку	72
Ой гилля-гилля, гусоньки, на став	74
Ой коли б той вечір	75
Ой там за лісом, за дубиною	77
Ой у полі озерецько	79
За городом качки плывуть	81
На добраніч усім на ніч	83
Гаю, гаю, зелен розмаю	85
Ой у полі криниченька	86
Ой я, нещасний	88
А вже третій вечір	89
Нежонатий ходжу	90
Розпрятайте, хлопці, коні	91
Ой не цвіти буйним цвітом	93
Била мене мати березовим прутом	95
Ой ти, дівчино, червона калино	96
Ой чий то кінь стоїть	97
Летить галка через балку	98

Попід терном стежечка	100
Та стелись, стелись, барвіночку	101

ПІСНІ ТА РОМАНСИ ЛІТЕРАТУРНОГО ПОХОДЖЕННЯ

Пісні та романси невідомих авторів

Місяць на небі, зіроньки сяють	107
Скажи, нащо тебе я полюбила	108
Тихо, в вечірнім промінні	110
Бабусю рідненька	111
Не питай, чого в мене заплакані очі	113
Дівчино кохана, здорова була	114
Цвіте терен, цвіте терен	115
Вечір надворі	117
Мені минуло літ шістнадцять	118

<i>Семен Климовський</i>	
Іхав козак за Дунай (Народний варіант)	119

<i>Іван Котляревський</i>	
Чого ж вода каламутна	121
Віють вітри	122
Сонце низенько	124
Ой я дівчина полтавка	125

<i>Євген Гребінка</i>	
Ні, мамо, не можна нелюба любити!	126

<i>Віктор Забіла</i>	
Не щебечи, соловейку	128

<i>Михайло Петренко</i>	
Дивлюсь я на небо	130

<i>Олександр Афанасьєв- Чужбинський</i>	
Скажи мені правду	132

<i>Антон Пашкевич</i>	
Там, де Ятрань круто в'ється (Народний варіант)	134

<i>Семен Гулак-Артемівський</i>	
Чорной хмарою дуброва	135
Ой казала мені мати	136

<i>Володимир Олександров</i>	
Я бачив, як вітер берізку зломив	138

<i>Тарас Шевченко</i>	
Така її доля	140
Плавай, плавай, лебедонько	141
Ой одна я, одна	142
Нащо мені чорні брови (Народний варіант)	143

Костянтин Думитрашко
Чорнії брови, карії очі
(Народний варіант) 145

Степан Руданський
Повій, вітре, на Україну
(Народний варіант) 146
Мене забудь 148
Ти не моя 149

Михайло Старицький
Ніч яка місячна, зоряна, ясна!
(Народний варіант) 151

Марко Кропивницький
Ой у саду на вишеньці 153

Іван Франко
Ой ти, дівчино, з горіха зерня 155
Як почувеш вночі край свого
вікна 156
Безмежнє поле 157
Розвійтеся з вітром, листочки
зів'ялі 158

Кесар Білиловський
В чарах кохання 159

Леся Українка
Стояла я і слухала весну . . . 161

Максим Славінський
Коли розлучаються двов
(З Гейне) 162

Михайло Гайворонський
Їхав козак на війноньку
(Народний варіант) 163

Павло Тичина
Десь на дні мого серця... . . . 164

Максим Рильський
Яблука допіли, яблука—червоні! 165

Володимир Сосюра
Коли поїзд у даль загуркоче . . 166
Я вас любив 169

Андрій Малишко
Київський вальс 170
Пісня про Київ
(Лірична) 172
Ми підем, де трави похилі . . 174

Роман Савицький
Гуцулка Ксеня 175
Червоні маки 177

Терень Масенко
Любов моя 178
З тобою 180

<i>Степан Крижанівський</i>	
Берізка	181
<i>Олекса Юценко</i>	
Тебе я кликав...	183
Мавка	185
<i>Платон Воронько</i>	
І чого тікати...	187
Ходімо, кохана, у ліс	189
<i>Дмитро Павличко</i>	
Чого ти мною так гордуєш . .	190
Полягли жита від граду . . .	191
<i>Михайло Ткач</i>	
Марічка	192
<i>Любов Забашта</i>	
Ой вербиченько	194
<i>Олекса Новицький</i>	
Ти любов моя	196
<i>Дмитро Луценко</i>	
Не шуми, калинонько	197
Пісня вірності	199
<i>Лада Рева</i>	
Летять, ніби чайки	201
<i>Олена Пономаренко</i>	
Пісня з полонини	202

<i>Микола Упеник</i>	
Коли зацвітають каштани... . .	204
<i>Віталій Коротич</i>	
Пісня для тебе	206
<i>Василь Юхимович</i>	
Де ти, легінь?	207
<i>Василь Діденко</i>	
На долині туман	209
<i>Микола Юрійчук</i>	
Черемшина	211
<i>Микола Сингаївський</i>	
Ромашки	213

СТРУНЫ СЕРДЦА

Украинские песни о любви
(На украинском языке)

Видавництво «Дніпро»,
Київ, Володимирська, 42.

Редактор Л. М. Кирилець
Художник В. С. Пересальський
Художній редактор В. В. Машков
Технічний редактор
О. І. Дольницька
Коректори О. К. Бобренко,
А. В. Кудрявцева

Виготовлено на
книжковій фабриці
«Жовтень»
республіканського
виробничого об'єднання
«Поліграфкнига»,
Київ, вул. Артема, 23-а.

БФ 27064

Здано на виробництво 23/XI 1973 р.

Підписано до друку 28/II 1974 р.

Папір № 1. Формат 60×90^{1/64}.

Фізичн. друк. арк. 3,5.

Умовн. друк. арк. 3,5.

Обліково-видавн. арк. 4,416.

Ціна 39 коп. Замовл. 284.

Тираж 40 000.

